

CANCELL.
MARTIS B.
1718.

IX. H. 6. 121.

52.

~~2517~~

~~XXVIII. 9. a~~

1. De iure et Jurisprudentia domestica, sub Jac. Frid: Ludovici, J. C. Weise,
2. Differentias iuris Rom. et Serm: in Maternis Tutelis, sub J. P. Ludovici, P. W. Puffendorf. p. Lic.
3. De Probabilitate eorum effectus, sub J. Ludovici J. L. Schulte. p. Lic.
4. Athapari Frischij De iure ac statu Pagorum. Form: Sena 1675.
5. De Contractibus Patris et Liberorum in potestate ejus episcopatium. J. S. Titio J. Gropf.
6. - Uxor per modum Interese ultra alterum tandem non episcopat. J. D. Wankero J. E. Heringer.
7. Herr: Zippel? De Testibus sollicitis, Von Wustleben, Leipzig, 1710.
8. De Beneficio competentia generatim, speciatimq. Nobilitate conceptio. J. D. Wankero J. A. Gropf.
9. - Substitutionibus Von Oppo. Frischij ad Kaulffchen, Sackingen, J. A. L. Altm. J. P. Gutterrot pro Lic: Conf.
10. - Successione fidei in Terram maternam, J. M. Lange J. A. Hefch. Conf.
11. - Equitate fidei beneficii regioris bonorum, J. C. Wildvogelio J. C. Spindler pro Lic.
12. - Iure et Privilegio Collectarum in Concursibus Creditorum in foro imperialis Elect: Sax: J. Wertho J. C. No.
13. - Uxor episcopi S. C. Vellejani in foro Germania J. P. Thoma J. R. Krause. p. Lic. J. A. Heringer.
14. - Abrufe Descriptorem Monumentorum J. S. Struyck H. C. Hagemann.
15. - Testamenti vitio visibili et invisibili nec non de legitimo contradicere ex l. penult. eius. J. A. Heringer. J. A. Heringer.
16. - Habitu videndo. J. S. H. Nier J. S. Lotz J. Lic. Conf.
17. - Praesumptione pro fero, J. S. W. Engelbrecht, J. C. Wankero, p. Lic. Heringer
18. - Differentia Confarum Sponsalium et matrimonialium ineq. refulatibus effectibus propriis. Su. H. Druckenae.
19. - Vasallo q. Titum fidei propria auctoritate sibi iudicanda. J. S. P. Hilligero J. G. J. J. ab Heringer, Conf.
20. - Necessitate Confarum Vasalli in expectationem fidei a Dno concedendam. J. ed. J. A. Heringer.
21. - Iure Capidum Tertianalium, Von Hoffe von Gropf. d. Mefflinio. J. S. H. Nier, J. A. Heringer. p. Lic. Conf.
22. - Poena pecuniaria in delictis carnis. J. S. P. Hilligero, J. A. Heringer.

22, De Jure Principis circa dimissionem Ministroy, f. J. H. Doelmers Phil. Adolph. de Munchhausen.

23, - Jure et Statu Romanorum Proprietorum a Terris Germania, non Romanis derivando, f. Dod. Fr.

Schroeter, pro Lic:

24, - edipud justum est circa arbores turbine dejectus (Windbrüche) f. C. H. Hornio S. L. Schaffart, Lic:

DISSERTATIO JURIDICA
DE

URE ET JURIS
PRUDENTIA DOCTE
SICCA

AVGVSTVS AVGVSTINVS
DE

AVGVSTVS AVGVSTINVS
DE

DISSECTIO
DE
IURE ET JURIS
TRIDENTIA DOME
STICA

RESTORE MICHENTISSIMO
DR. FRIDRICO WILHELM
TERRIOVA

FRANCO
IACOBO FRIDRICO
LUDOVIGI

GEORG CHRISTOPH WEISE
LUDOVIGI

FRANCO

2. D. B. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE EO, QVOD IVSTVM EST
CIRCA

**ARBORES TVRBINE
DEJECTAS,**
(Wind-Brüche)

QVAM

AVSPICIIS SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI

DN. FRIDERICI AVGVSTI

PRINC. REGII, AC ELECT. SAX. HER. &c. &c.

RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI

EX DECRETO INCLVTI ICTORVM ORDINIS

SVB MODERAMINE

DN. CASP. HENRICI HORNII, IC.

POTENTISSIMI REGIS POLON. ET ELECT. SAXON.

IN SVMMO PROVOCATIONVM SENATV CONSILIARII,

COLLEGII ICTORVM ORDINARII, SENIORIS

ET H. T. DECANI,

PATRONI, PROMOTORIS, AC PRAECEPTORIS SVI OMNI HONORIS ET

OBSERVANTIAE CVLTV AETATEM PROSEQVENDI

PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE IVRE OBTINENDI

HONORES ET PRIVILEGIA

PVBlico AC SOLEMNI ERVDITORVM EXAMINI

AD D.

A. M DCC XVI.

IN AVDITORIO MAJORI

HORIS ANTE ET POST MERIDIEM STATVTIS SISTIT

SAMVEL SIGISMVND. *Sensfried*/FREIB.

CONS. ECCLES. VVITTEB. ADVOC. ORD.

VITEMBERGAE, LITERIS VIDVAE GERDESIANAЕ.

DE LO. QVOD IN SVB
ARBORES TURBINE
DELECTAS

DR. FRIDERICVS AVGVSTI
RECTORIS MAGNIFICI VNI
EX DECRETO LEGISLATIONIS
DR. GASP. FRIDERICI HORNI, IC
TOTISSIMI RECTORIS ET LICET SAXON
IN SVB. T. QVOD IN SVB
COLLEGIUM ICTORIS ORD. NARI, SENIORS

PRO RECTORIS
SVMMOS IN VTRIQVE PVRE OBTINENDI
HONORES ET PRIVILEGIA
A. M. DCC. XXX
IN VINDICTA MAIORI
HON. AVT. ET HOE. RECTORIS ET SVB
SAMUEL SIGISMUNDI
CONE. HOE. SVITTES ADVOC. ORD.
VITIMBERG. LITTE. VIDVAE GERMANAE

Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE
EO, QUOD IVSTVM EST
CIRCA
ARBORES TURBINE
DEIECTAS.

§. I.

Quanta violentia interdum prorumpere soleant turbines, ita, ut prosterant quæque sibi obvia, experientia nos fatis superque docere consuefcit. Neque solum, qui per maria vagantur, procellarum experiuntur calamitatem; sed &, qui firma inniuntur terra, nonnunquam, ut promeritam, Numinis divini, vitiis hominum irascentis, pœnam sentiunt turbinum vehemenciam, qua conturbantur plurima, convelluntur firma ædificia, prosternuntur sylvæ, & alias quam maxima inferuntur damna. Inprimis autem exorto quandoque turbine, strages sæpe sat magnas, perpetiuntur sylvæ, ita, ut quæ per plurimos elatæ fuerant annos, alias quoque satis validæ, ventorum impetu frangantur, & dejiciantur arbores. Scilicet,

*Dammum,
quod tur-
binum
violencia
datur*

*maxime
in Sylvis.*

*Auster & Boreas jamque hinc, jamque acriter illinc,
Eruere inter se valido cacumine sylvas.*

Certant

*Legum de
arboribus
turbine
dejectis
statuen-
tium ne-
cessitas.*

*Institu-
tum.*

*Agitur
hoc loco
maxime*

Quemadmodum autem res ista, nonnisi in maximum detrimentum illorum vergere potest, ad quos ipsa spectat sylva, quæ ad plurimorum annorum usum destinata erant arbores, simul prosternantur, & sic eam, quam alias poterant, afferre nequeunt utilitatem; insuperque haud raro inter eos, qui quoddam jus in sylvis alienis sibi afferunt, non leves exoriantur lites, quibus disceptatur, cuinam competat jus arbores, vi ventorum dejectas, tollendi, atque commodo ex iisdem fruendi: proinde omnino opus est, ut a summa potestate publicis definiatur legibus, qui commodum percipere, quique damnum ex arboribus, turbine prostratis, ferre debeant. Idque eo magis necesse est, quod in Republica bene constituta res istæ, ex quibus in illam utilitas insignis aliqua redundare potest, convenientibus munitæ esse debeant legibus, ad quas quidem sylvarum, arborumque usus, omni referri poterit jure, quippe quod maxime publicæ proficit rei, ita abundare sylvis, arboribusque, ut usu lignorum nunquam destituta sit, nec alibi, quorum indiget, sint quærenda. Unde etiam est, quod ubique fere leges conditas reperiamus forestales, quibus, quid juris circa sylvas, arboresque, & qua ratione subditi illis non male, sed bene uti debeant, constitutum. Nobis, quid quoad arbores turbine dejectas justum, hoc loco proponere animus est, idque tam ex Jure communi, quam specialibus ordinationibus provincialibus eruere satagemus. Deum autem T. O. M. ut huic annuat labori, submisisse veneramur.

§. II.

Cum itaque jura arborum, turbinum violentia dejectarum, exponenda sint, illud primo praestruendum est, hoc loco quidem nobis agendum esse, tum de arboribus, quæ

quae vetustate ita correptæ, & emortuæ sunt, ut vel ipsæ, nulla licet violentia ventorum, vel levis saltem, aut exiguus aëris motus accedat, corruant, vel, quovis leviusculo etiam exorto vento, dejiciantur, & frangantur; tum vero maxime, & primario, circa illas operam nostram occupari, quæ ex improvisa, & inconfueta ventorum violentia, dum valida antea, atque integræ fuere, destruuntur, atque prosteruntur. Fieri illud affolet *turbinum* vi, quippe quod ventorum genus inter violentissimos refertur. Significat enim *turbo* ventum vehementissimum, versatilem, & fetorquentem cum fragore maximo, objecta, & obvia quæque deturbantem, & prostermentem, *vid. Lincken Diss. de Jure ventor. §. 27.* Aristoteli alias quoque *turbo* *Prester* vocatur. In Jure nostro sub nomine vis majoris, quam Græci *θεσπια*, sive vim divinam, vocant, denotari videtur in *L. 9. §. 2. & L. 25. §. 6. ff. Locat. Conduct.* quod turbines tanta invehant violentia, cui resisti nullo modo possit, *Conf. L. 15. §. 2. ff. eod.* Unde, quod damnum ita inferitur, ad casus fortuitos refertur, & quicquid in illis jura constituunt, plerumque etiam in arboribus, vi ventorum dejectis, locum habet. Recte itaque dejectio arborum, per violentiam turbinum facta, ita exponi posse videtur, quod illa sit *casus arborum fortuitus, quo arbores integræ, atque validæ, per violentiam ventorum, prosteruntur, atque ita a solo, cui antea adharebant, separantur.* Germanis arbores tales dicuntur, *Windbrüche*, quod sit? *Windfälle*, & describuntur a *WEHNERO* in *Observ. Pract. voc. Arbores dejectæ gebrochene Bäume, und Hölzer.* Ut adeo duplicis generis sint, sc. vel radicitus evulsæ, vel fractæ. Sub nomine rutorum cæforum comprehendi quoque in Jure nostro videntur arbores, vento dejectæ. Late enim admodum patent ruta cæsa, atque sub se complectuntur omnia ea, quæ terra amplius non tenentur, neque tamen opere fructili, tectoriove continentur. *L. 241. ff. de V. S.* atque sic neque fundi

de arboribus turbine dejectis.

Turbo quid significet?

Synonyma.

Dejectio arborum turbinum violentia quid sit?
Arbores dejectæ germanis vocantur Windbrüche;
In Jure dicuntur etiam ruta cæsa.

fūdi, neque ædium sunt *L. 66. ff. de Contrab. Emt.* Qualem conditionem cum & ipsæ arbores, quando ventorum violentia dejiciuntur, nanciscantur; igitur quoque ad rura cæsa recte referuntur, quibus opponi solent fixa, junctaque *Conf. L. 38. §. 2. ff. de Act. Emt. & L. 21. ff. de Instrum. l. instrum. legat.*

§. III.

*Arborum
differen-
tia.*

*Arbores
cædua &
non cædua
Sylva cæ-
dua quæ
sit?*

*Arbores
gremia-
les quæ
sint?*

Arbores vulgo distinguuntur in frugiferas, & eas, quæ fructus nullos producant: hoc loco tamen opus non est, ut solliciti simus de hac differentia: Sicut etiam nihil omnino refert, an sylvestres sint arbores, an non sylvestres: æquale enim regul. jus inter utrasque obtinet, quando a turbine stragem perpetuam fuerunt. Quoad sylvestres arbores illud tamen negligendum non est, istas in cæduas, & non cæduas dispesci, prout nimirum sylva, in qua deprehenduntur, cædua, vel incidua est. Solet autem sylva cædua in jure nostro vocari, quæ in hoc habetur, ut cædatur (sc. quando matura est, aut quolibet anno, aut biennio, aut triennio &c.) & quæ succisa rursus e stirpibus, & radicibus renascitur *L. 30. ff. de V. S.* Atque hæc duo quidem ab invicem sejungenda non sunt. Nimirum ad sylvam cæduam non tantum requiritur, ut in hoc habeatur, ut cædatur, ea sc. ratione, qua diximus, sed & illud exigitur, ut ex stirpibus, & radicibus repullet. *Conf. GOEDDÆVM de Verb. & Rer. Sign. ad d. L. 30. n. 3.* Interim arbores gremiales arboribus cæduis æquiparantur *vid. L. 7. §. 12. Solut. Matrim.* Dicuntur autem arbores gremiales, quæ alias quoque cremiales, vel gremia vocantur, furculi, virgulæ, sarmenta, rami que arborum sicci, aridi, & ad comburendum idonei, *CALVIN. Lex. Jur. voc. gremia.* atque nominantur gremia, vel arbores gremiales, quod gremio a rusticis soleant apportari ad comburendum; vel cremiales a cremando, quoniam huic usui plerumque destinantur, ut putat *GOTHOF. ad L. 7. §. 12. ff. Solut. Matrim.* Sylva non

non cædua, sive incidua illa est, quæ in hoc non habetur, ut *Sylva non cædua que sit?* certis quibusdam annis cædatur, & quæ succisa e stirpibus, & radicibus non renascitur, atque ex grandioribus plerumque, & proceris constituitur arboribus *vid. L. 10 & 11. ff. de Usufr.* Possitque illa alias sylva materiaria dici, quod nimirum ad ædificia, navigiaque exinde conficienda, materiem (*Muß-Holz*) præbeat. *l. 55. pr. ff. de Leg. III. l. 14. ff. de per. & com. re vend. Vid. GEORG. MOR, Tr. de Jur. Venand. c. 3. n. 34. qui habetur in AHASV. FRITSCHII Corp. Jur. Venat. Forest.* Et hujus distinctionis, sylvæ, in cæduam, & inciduam, usus quidem, in iis, quæ a nobis dicenda sunt, est conspicuus. Illud porro non prætermittendum, arbores, quam primum per violentiam turbinum dejiciuntur, atque sic a solo separantur, pro rebus demum mobilibus haberi, cum antea, & quamdiu fundo adhærebant, immobilibus rebus annumeratae fuerint, atque sic fundi pars ipsa esse videretur, *arg. L. 44. ff. de R. V. §. 31. 7. de R. D. L. 26. §. 2. ff. de A. R. D.* *Arbores vento dejectæ ad res mobiles referuntur.* Quanquam enim arbores, quamdiu coherent adhuc fundo, non adeo immobiles esse videantur, quemadmodum aliæ res, quæ plane moveri non possunt, quippe cum arbores concuti, agitari, & sic moveri omnino possint, imo in alium plane locum transplantari, & per naturale suum incrementum moveantur arbores, quando quotidie crescunt, nec ita in statu suo manent, *vid. L. 7. ff. de Serv. Urb. Præd:* iste tamen motus ad physicam tantum pertinet considerationem. In sensu enim juridico, ubi ad rem mobilem requiritur, ut, salva manente substantia, neque adeo difficulter, de loco in locum possit transferri, motus ille naturalis non efficere potest, ut arbores, fundo adhærentes, mobilibus rebus accenserî queant. Accidit enim illud tum demum, quando a solo suo separantur, quocumque etiam modo illud fiat, sive cædantur, eruantur, sive pervim ventorum frangantur, atque prosternantur.

§. IV.

*Jus in ar-
bores tur-
bine deje-
ctas com-
petens de-
pendet ex
dominio
fundi aut
sylvæ,*

*eoque ple-
no.*

*Ratio ejus
rei*

In ipso autem definiendo jure, quod circa arbores, turbine dejectas, obtinet, potissimum ad dominium fundi, sylvæque, ubi illæ dejectæ sunt, respiciendum est. Quemadmodum enim arbores a natura ideo producuntur, ut usibus hominum inserviant; ita etiam hominibus quoque facultas concessa est, ad necessitatem, & utilitatem eandem usurpandi. Ast primitus ista facultas utendi sylvis, & arboribus, non restricta fuit; ideoque usus arborum, ex communione jure, omnibus quoque licebat. Quam primum autem rerum dominia introducta, tunc quoque facultas arboribus, pro lubitu utendi, limitata est, ita, ut non amplius omnibus, sed illi demum relinqueretur, qui sylvæ, ejusque fundi, in quo sylva est, dominium sibi acquisivit. Atque res quidem adhuc hodie ita sese habet, ut nimirum, qui sylvæ, fundique dominio pleno gaudet, nec alii particulam ejus, vel jus quoddam, intuitu ejus, concessit, idem jus sibi in arbores quoque asserere queat, ita, ut regulariter dominium arborum, dominio ipsius fundi cohareat. Neque ratione, ac fundamento res hæc destituitur: namque rationi convenit, & æquum omnino est, ut, cujus est totum, ejus quoque sint partes, *L. 76. ff. de R. V. L. 44. ff. eod.* ejusque fructus quoque sint, (quibus & arbores recte annumerantur,) ad quem ipsa terra pertinet, quippe ex qua, non tantum prognascuntur arbores, sed & nutrimentum suum accipiunt, *conf. L. 26. ff. §. 2. de Acq. Rer. Dom.* Proinde recte illi dominium arboris asseritur, cujus in fundo radices egit §. 31. *f. de R. D. & Acq. Rer. Dom.* Atque illud dominium arborum non tantum tamdiu durat, quamdiu illæ solo cohærent, sed tunc quoque, quando ab eo separatæ sunt, manentque, salvum integrumque remanet. Ex quibus dictis facile dijudicari potest, & sua sponte fluit, arbores, aëris motu, vento, vel turbine dejectas, vel fractas ad eum spectare, cui fundi, & sylvæ dominium competit.

§. V.

§. V.

Consequitur ex eo, domino fundi omnes quoque effectus, qui alias illis, qui plenum rei habent dominium, competunt, ratione arborum fractarum, prostratarumque, esse tribuendos. Quapropter ipsi jus vindicandi arbores suas, quas venti, & turbines prostraverunt, a quocunque illarum possessore non est denegandum, per *L. 23. pr. ff. de R. V. dummodo fundamentum suæ intentionis i. e. dominium satis probaverit. L. 9. ff. eod.* Sufficit tamen probasse dominium fundi, quo facto, etiam de arborum dominio satis constabit, si scil. liqueat, arbores in isto fundo natas fuisse; alioquin enim & hoc probandum foret. Ad præparandam hanc actionem, domino ad exhibendum agere facultas est. *L. 9. §. 1. L. 19. L. fin. ff. ad Exhib.* Sed & si furtum factum fuerit arborum, ventorum vi dejectarum, ipsi non tantummodo actio furti conceditur §. 13. *ff. de Oblig. quæ ex Delict.* sed & condictio furtiva eidem competit *L. 1. §. 11. ff. de Cond. furt.* ita, ut non tantum contra ipsum furem, sed etiam contra ejus heredes, eadem institui queat *L. 9. ff. eod.* qua quidem actione alias non nisi dominus valide experiri potest *d. L. 1.* Præterea fundi dominus eo quoque dominii sui, in arbores dejectas, gaudet effectu, ut libere, atque pro arbitrio suo, disponendi de iisdem habeat facultatem, *arg. L. 21. C. Mandati.*

Effectus
dominii.

§. VI.

Atque hæc absque dubio ita sese habent, si arborem De arbore ventus dejecit, quæ in solo ita posita erat, ut vicinum fundum plane non attingeret. Quod si tamen vicinam terram ita presserit, ut & radices in illa non porrexerit tantum, sed & egerit, paulo aliter res comparata est; quippe tunc non amplius prioris domini arbor est, sed illius fit, in cujus fundo radices egit. §. 31. *ff. de R. D. junge L. 6. §. ult. ff. Arb. furt. casar. L. 26. §. 1. de A. R. D.* idque ideo, quod omnem substantiam, ex alimentis, quæ ex altera terra cap-

dejecta
que in
confinio
posita
erat.

B

pit,

pit, nanciscitur, atque ita paulatim nova quasi fit, pristinumque dominium mutat. Sed quæ dicta sunt, intellecta volumus de radicibus necessariis, & quæ ad conservationem ipsius arboris faciunt, non de minus principalibus, & quæ necessario non requiruntur. fac. *L. 6. §. f. ff. Arbor. furt. cas.* Quod si itaque ejusmodi arbor ventorum violentia dejecta fuerit, quæ in vicino fundo radices egit, non ad eum, qui in sua illam posuit terra, sed ad vicinum pertinet. Si in confinio arbor posita sit, communis illa est inter confines, quamdiu illa cohæret adhuc fundo, quando in vicinam terram simul radices egit, *d. §. 31. f. de R. D.* & quidem non pro indiviso, sed pro ratione radicum, quas in utroque fundo egit. *L. 8. ff. de A. R. D.* Quando vero arbor eruta, aut vento dejecta est, tunc pro indiviso communis fit per *L. 19. pr. ff. Comm. divid.* & quidem non ex æquis partibus, sed ex illis, quas confines habebant in ea parte, qua terra arbor cohærebat, & venit in communi dividundo judicium, *dist. L. 19. L. pen. ff. Pro Socio CVJAC ad d. l. 19.*

§. VII.

Quid juris in Saxonia?

Secundum Saxonum placita non tam jus soli, quam jus aeris attendi solet: ita sc. ut sicut arbor in confinio posita vicini est, Jur. Civ. in quantum in vicini solo radices egit; sic Jur. Sax. ad vicinum pertineat, quatenus ramos projicit in ejus fundum, & spacium aeris, quod supra vicini fundum est, occupat. Ex quo vicino competit 1.) dominium ramorum propendentium, ex eoque jus succidendi illos ramos propendentes, licet aedibus non impendeant, vel quindecim pedes a terra coerceantur (*L. 1. §. 1. §. 9. ff. de arb. caedend.*) & 2.) jus colligendi fructus, ex ejusmodi ramis decedentes, (quod Jur. Civ. domino arboris tribuitur intra triduum *L. un. ff. de Gland. legend.*) Land R. *Lib. 5. art. 52. Weichbild art. 126. CARPZ.P. 3. Const. 32. def. 25. STRYCK. uf. Modern. ff. 1. de A. R. D. §. 28. ILLUST. D. BERGER Oecon. Jur. Lib. 2.*

Lib. 2. t. 2. §. 17. Quid ergo apud Saxones juris, si arbor vi ventorum fracta, vel eruta? Non incidi in scriptorem, qui hanc quaestionem tractavit, cum tamen quam plurimi illam differentiam Jurium studiose observaverint. Existimo tamen, propter casum istum dominium arboris non mutari, atque ideo eam mansisse illorum, quorum antea fuit, hoc est quoad ramos, qui in fundum alterius propenderunt, domini hujus fundi, quoad truncum vero, reliquasque partes, alterius, in cuius solo nata, vel posita, succrevit. Atque hac ratione inter utrumque iudicium communi dividendo iniri poterit, ac ex situ facile aestimari, quousque rami in vicinum fundum protensi fuerint. Hac vero parte nihil in teresse puto, in cuiusnam fundum, aeris, ventorumque impetus, projecit arborem: atque ideo, si fracta vel evulsa, in ejus fundum projecta, qui vel nullam, vel aliquam tantum partem arboris habuit, nihil ei ex hoc casu acquisitum esse, persuasum mihi est. Pro qua sententia facit *L. 9. §. 2. vers. nec arbor. ff. de damn. inf.* Quod si enim illa arbor a te vindicari non potest, quae, translata in agrum meum, cum terra mea coaluit; illa utique vindicari potest, quae non coaluit, licet vi ventorum projecta, in alienum solum. Uti etiam illam, quae vi fluminum in fundum nostrum illata, domini vindicare poterunt; quibus & Praetor Edictum dedit, ne vis fiat eis, quo minus sua tollerent &, auferrent, *L. 9. §. 1. d. l. si modo damni infecti*, etiam quoad praeteritum dananum, repromittant *d. L. 9. §. 1. & 3. ff. de damn. infect.* Atque sic casus hic est, ubi sine injuria alterius fundum ingredi licet, *arg. L. 15. ff. ad Exhib. DN. PRAESES Resp. 7. Cl. 5.* Si vero dominus arborum nihil faciat, interdictum datur, per quod compellitur, aut tollere, arbores, aut illas pro derelicto habere *L. 7. §. 2. in fin. d. 1.* Quae cuncta Saxonum placitis minime refragantur.

§. VIII.

Illam vero omnia, quae de dominio diximus, locum habent, siue dominium ad privatum spectet, siue ad publicam rem, vel eum, qui illi praest, & τὸ κτίριον tenet, siue Princeps vocetur, siue alio nomine veniat, siue etiam ad alias collectiones subordinatas pertineat, quae in Republ. sunt, & universitates, collegia, corpora &c. dicuntur, imo etiam ad illos coetus, qui ecclesiae vocantur. Atque hinc, sicubi dantur arbores in sylvis publicis? tur sylvae publicae, quarum proprietas populi est, usus vero omnibus ex populo patet; ibi arbores tales dejectae, populi sunt etiam, omnes tamen, ac singuli, illas in usum suum convertere possunt, ita, ut occupantis potior ratio habeatur, nisi fortassis haec facultas legibus, vel moribus, vel pacto sit circumscripta, arg. §. 2. 7. de R. D. ubi Dd. Ubi vero ejusmodi sylvae, vel fundi, arboribus instructi, ad fiscum, ejusque patrimonium referuntur, & in pecunia publica habentur L. 6. ff. de Contrab. Emt. L. 2. §. 4. ff. ne quid in loco publico, quod hodie quoad illas res, quae olim apud Romanos publicae dicebantur, plerumque fit, arbores, vi ventorum fractae, evulsaque, sine dubio ad fiscum Principis, vel alterius Reip. (zu denen Cammer-Güthern) pertinent, qui eodem jure, ac privatus, iis hac parte uti solet; nisi ubi peculiare jus constitutum L. 32. C. de Jur. fisci L. un. C. de Cond. & Procur. praed. Fiscal. Idem est dicendum de arboribus, quae in terris incultis, a nemine privatorum huc usque possessis, vel desertis, fractae, atque dejectae sunt, cum illa loca ad fiscum Principis pertineant; ad quem omne illud pertinet, quod non est privatorum, VITRIAR. 3. 18. 73. MYLER. ab Ehren-Bach de Jur. Stat. cap. 70. §. 1. Pariter omnia ista applicari possunt ad ea loca, quae ad Principis patrimonium privatum pertinent, vel ad Domum Augustae, de quibus agitur L. ult. C. de quad. pr. §. ult. 7. de Usucap. Equidem saepius audimus singulare jus, quoad fiscales res, allegari, sed, nisi lege, vel consuetudine illud innitatur, in illis, quae Juri communi spectant.

conveniunt, subsistendum est. Memini interdum fisco id *Singulare*
tribui, ut arbores alterius soli, in solum publicum, vel fisci *ius fisci.*
locum, projectae, fisco cedant; licet hic simili jure uti
nolit, si in publico solo arbores enatae, in alterius fundum
propellantur. Sed, quousque de fundamento hujus sin-
gularis non constat, in medio illud relinquendum est.

§. IX.

Pariter saltuarii, & similes ministri, arbores in fundis *Quid ju-*
fiscalibus fractas, & evulsas sibi vindicare solent, quod, quo *ris salua-*
jure, quave injuria fiat, saepius incertum. Attamen, aliquan- *riis in ar-*
do id fit ex Principis concessione, qua loco salarii ejus- *boribus*
modi arbores, eae saltim, quae circa vias publicas, vel fines *dejectis*
concederunt, officialibus istis assignantur. *VVEHNER. Obs. competat?*
Pract. voc. Holzsparr Kunst & voc. Wind Brüche, & tunc
quidem res caret dubio, quae tamen cum hoc tempera-
mento capienda est, ut non trahatur ad eum casum, ubi
magno exorto turbine, magnam stragem sylvae peressae
sunt. De quo casu Princeps procul dubio non cogitavit
Dd. ad L. 191. ff. de R. 7. cujus, ejusque fisci, maximum dam-
num foret, si, devastata sylva, etiam copia ista arborum ca-
reret. Ino extra huncce casum ista concessio ad ramos
dejectos, & ligna illa, quae nullum alium, quam combu-
rendi usum, praebent, in dubio erit restringenda; minime
vero ad ea trahenda, quae aedificationibus, aut ejusmodi
usui inservire possunt, quippe quae venditionibus, & pro-
priis usibus Principis merito asservantur. Satius autem
semper videtur, certum definire ejusmodi officialibus sti-
pendium, quo constituto, ipsi contenti esse, & ab omni
perceptione, arborum, vento dejectarum, abstinere debent,
quemadmodum statutum in Bavaria, *vid. Fürstl. Beyerische*
Jagd- und Forst- Ordn. art. 3. Conf. SEBAST. KHRASSER Com-
ment. ad hanc Ordin. d. art. 4p. A. FRITSH. C. 7. Ven. P. 1. p. 187. Per-
tinet huc Ord. Polit. Magdeburg. in Corp. Constit. Magdeburg. P. 3 c. 9.
Sect. 3. von Holz, Märkten S. 7. sanciens daß die Forst- Be-
B 3 dienten

dienten/ zu verhütung ungleichen Verdachts/ und mit unterlaufenden Mißbrauchs/ sich der Wind = Brüche keinesweges weiter anmassen sollen. Simile quid habetur in *Ord. Forest. Brunsvicensi & Lunenburg. c. 2. §. 24. quae reperitur in Append. Ord. Polit. ejusd. Conf. etiam Fürstl. Sächs. Altenburg. Landes Ord. von Forst = Sachen cap. 2. §. 12. cum facile contingere possit, ut isti sibi plus iusto arrogent, atque ita reditus Principis ex sylva iniuste deminuantur. Caeterum non negatur, interim non tantum expressa, sed etiam tacita concessione, Principis officialibus jus nasci posse, modo ex actibus, qui Principi innotuere, certi simus de ejus voluntate: *vid. STRUV. Ex. 2. th. 20.* Sin ea destituamur, sine crimine furti arbores istae ab officialibus auferri non poterunt.*

§. X.

In bonis universitatis quid juris?

Quod ad bona universitatis attinet, notum est, proprietatem esse universitatis, usum vero ad omnes, & quidem vel ad singulos ex universitate pertinere, vel saltem universis, collective sumtis, praebere usum, quorum illa in sensu excellentiori bona universitatis dicuntur, haec vero in patrimonio universitatis esse solent, & hodie in civitatibus bona cameralia, *Cämmerey = Güther* / passim dicuntur *HOPP. aliique Dd. ad §. 6. 7. de R. D. SCHILTER. Ex. 4. §. 9.* Si in prioris generis bonis, arbores tales deprehendantur, singulorum occupationi cedunt, nisi statuto, vel pacto, vel moribus, aliud receptum. Quoad alterum genus nulla singularis facultas data est, sed in usum communem totius civitatis, ad ferenda onera publica, arbores istae convertendae sunt. *HOPP. d. l.* Si de Collegii, quod universitatem regit e.g. Decurionum in municipio, vel alterius coetus sylvis, vel fundis, quaestio instituat, idem iudicium ferendum est.

§. XI.

Quid in bonis ecclesiasticis.

Nec aliter sentiendum de praediis ecclesiasticis, quae in dominio sunt, non quidem templorum, quae subiecta

jecta capacia dominii non sunt, sed cœtus illius, qui Ecclesia dicitur: licet certa ratione bona Dei, vel Christi, vocentur, *Can. Revertimini, 65. Caus. 16. qu. 1.* quatenus sc. patrimonium constituunt cœtus, cujus caput est Deus, & Christus; & propter cultum divinum externum habentur, *PAVLVS SARPVS in Tract. de Beneficiis art. 21. qu. 2. D. BOEHMER. de Jur. Parochial. Sect. 5. c. 3. §. 4.* Quæ bona duplicis generis sunt: alia enim sunt destinata ad patrimonium ecclesiasticum, vel aerarium, ita, ut usibus totius Ecclesiae inserviant, & ex iis sumtus suppeditentur, ad cultum divinum externum instruendum, ad salaria ministris Ecclesiae præbenda, extructionem & conservationem aedium sacrarum, & habitationis Ecclesiae ministrorum. Alia destinata sunt ad solum usum immediatum eorum, qui Ecclesias regunt, vel ministeria alia subeunt. *Conf. D. PRAES. Diff. de Cleric. Cleric. non decimant. ib. 15.* De his infra alio loco erit agendum; hic vero de prioribus dispicendum. Itaque si Ecclesia habeat sylvas, nemoraque, *Kirchen-Hölzer* / arboresque illorum turbine dejiciantur, illae ad neminem, nisi ad aerarium ecclesiasticum, pertinere possunt, atque, praescitu & consensu superiorum ab ejus administratoribus, qui & alioquin apud nos sine Superintendentis, & Patroni praescitu, & assensu ligna, in istis sylvis ecclesiasticis, caedere, & vendere non possunt, in ejus usum converti debent *per Artic. Gen. XXXV. in f.* Idem etiam iudicium ferendum de arboribus in *Cœmeteriis* crescentibus, quippe quae cœmeteria ad res religiosas, vel hodie apud nos ecclesiasticas, referuntur *CARPZ. Lib. 2. Jurisp. Eccles. d. 387. SCHILT. Inst. Jur. Eccles. 2. 7. 14.* Extat de hac re *Canon 14. in Concil. Londinens. 1542. habito*, ubi, sub pœna excommunicationis majoris prohibetur, ne quis arbores, in cœmeteriis crescentes, contra voluntatem Rectorum, & Vicariorum, Ecclesiarum, Capellarum &c. prosterнат, aut evellat. *LABBEVS Tom. XI. Concil. p. 1897. 1898.* Est tamen ubi interdum pastoribus, vel aedituis, usus graminum, & arborum

rum, in coemeteriis relinquatur, quo de casu infra agemus, *vid. art. gen. 15. §. quff dasi auch 20.* Quae vero dicta a nobis, ad Academias, similesque coetus, & alia pia loca, Xenodochia, Orphanotrophia &c. applicanda erunt.

§. XII.

*Utrum ex
possessione
juris tol-
lendi ar-
bores, ven-
to dejectas
in dubio
ad domi-
num fundi
sic arguen-
dum?*

Cum itaque, qui dominus fundi est, arborum quoque in illo tum positarum, tum etiam per violentiam turbinum fractarum, erutarumque habeat dominium, incidit quaestio, num ex eo, quod quis in possessione juris tollendi illas arbores, vi ventorum dejectas, constitutus sit, simul in dubio ipsius fundi dominus esse censeatur? Dubia ex eo quaestio videtur, quod jus in arbores, ex alia quoque causa, ortum esse potest, quae quidem, ad transferendum simul dominium fundi, habilis non est, unde, negativam sententiam praevalere, omnino posset videri, imprimis, cum in dubio nulla dominii translatio praesumatur, quando vel maxime de principio dominii non constat. *vid. MENOCH Lib. 3. praesf. 96. n. 2. & praesf. 150. n. 6.* Veriorem tamen putamus affirmantem sententiam, quod nimirum, qui in possessione juris, arbores, vi turbinum dejectas, tollendi, constitutus est, in dubio etiam ipsius fundi dominus praesumi debeat, quoniam nimirum fructus, quales etiam arbores recte dici possunt regulariter, & si nulla alia causa probetur, ex dominio soli, percipi creduntur *L. 25. pr. & §. 1. ff. de Usur.* neque in dubio quis alieno potius, quam proprio jure rem tenere praesumendus est. *arg. L. 51. pr. ff. pro Soc.* Ex perceptione fructuum etiam ad possessionem rei, recte arguitur, ex possessione autem in dubio ipsum dominium praesumitur, neque enim melius, quam ex possessione, dominium probari potest, deficientibus aliis dominii probationibus *ANT. FABER. Cod. Lib. 3. t. 23. d. 18.* cum regulariter non, nisi per possessionem, acquiratur dominium *Conf. L. 1. §. 8. C. de Acq. vel. retin. poss.* unde in dubio arborum dominus, recte quoque dominium in fundum habere, donec

donec contrarium probetur, censendus est. Illud tamen tum demum procedere videtur, cum de dominio incidenter quaeratur; namque ubi de eo principaliter, uti in rei vindicationis iudicio, agitur, praesumptio haec non sufficit, sed tunc plenarie quoque illud probandum est. *ANT. FABER. d. l.* ita tamen, ut, non probata, etiam in hac actione, intentione actoris, pro possessore in dubio iudicandum sit. *conf. L. fin. C. de R. V.*

§. XIII.

Domino vero aequiparatur b. f. possessor, quippe *Quod-* qui in percipiendis fructibus domini pene loco est *L. 48. nam jus* *pr. ff. de A. R. D. L. 136. ff. de R. V.* & fructus percipit statim, b. f. possessor ac a solo separati sunt, quomocunque id contigerit, *§. 35. 7. de R. D.* ideoque, qui fundum sylvamque b. f. possidet, *comparat.* arbores vento depressas suas facit, & tanquam dominus ipse disponendi de iis facultatem habet. Itaque, licet postmodum verus dominus superveniat, non tamen b. f. possessor, ad restituendum pretium arborum consumptarum, quas violentia ventorum prostravit, tenetur. *§. 35. 7. de R. D.* Quae tamen adhuc extant, dum litem movet dominus, haec ipsi restituendae sunt *L. 22. ff. de R. V.* Sicut etiam b. f. possessor post litem contestatam, si in usus suos arbores turbine dejectas converterit, ad resarciendum pretium illarum omnino tenetur, *d. l. 22.* Si de arboribus turbine dejectis consumptis locupletior factus b. f. possessor, dubium est, num ad restituendum id, in quantum locupletior existit, domino obligetur. Quoad Jus Civ. negativa sententia verior quidem videtur *per d. §. 35. 7. de R. D. L. 4. §. 2. Fin. Regund. L. 22. C. de R. V. L. 4. §. 19. ff. de Usuc. vid. STRUV. Ex. II. ib. 23. & HOPP. ad Inst. §. 35. de R. D.* In praxi tamen affirmantem sententiam obtinere afferunt idem *STRUV. d. l. & in Jurisprud. Lib. 2. t. 1. §. 54. & tit. 13. §. 6. ibique citati;* quam praxis haec non omnino ubique sit universalis, siquidem Collegia VVittembergensia Jus Civ. sequuntur, &

ita a Fac. Jur. pronunciatum aliquoties fuisse, audivi, conf. etiam *ILLUST. D. BERGER. Oecon. p. 243. not. 5. & D. PRAESES Jurispr. feud. App. II. Resp. V, n. 65. 66.* Illud omnino certum est, b. f. possessorem, si arbores prostratas usuceperit, quod Jur. Civ. triennio, Jur Sax. anno, & die fit, ex eo tempore computando, quo stragem illae passae fuerunt, contra dominum supervenientem, de restitutione ejus, in quantum locupletior factus, satis esse securum. Malaefidei autem possessor, quippe qui nullos fructus suos facit, §. 35. 7. de R. D. & L. 22. C. de R. V. arbores, vi tempestatis dejectas, quasque ille percepit, aut percipere potuit, quin restituere teneatur domino supervenienti, dubiam non est.

§. XIV.

*De Domi-
nio revo-
cabili
in marito.*

Sunt deinde, quibus dominium competit, non perpetuum, sed revocabile, de quibus nunc disquirendum. Ex his se sistit primo loco maritus, cui fundus ex causa dotis est traditus, in cujus patrimonium res illa, cui qualitas dotalis inducta, transit. §. 40. 7. de A. R. D. L. 75. ff. de Jur. dot. L. 30. C. eod. unde rem vindicare potest. L. 9. C. de R. V. & fructus rei dotalis pleno jure acquirit. L. 7. pr. ff. L. 20. C. eod. Sed quia tamen hoc dominium solum durat, quamdiu matrimonium, cujus onerum ferendorum causa constitutum, civiliter dominus maritus dici solet, non naturaliter L. 30. C. de Jur. Dot. l. 75. ff. eod. quippe qua ratione dominium penes uxorem manet in re, soluto matrimonio ad eam reversura. Unde est, quod non omnimodo domino alii similis sit, praesertim quoad emolumenta, quae circa rem, vel ex re dotali percipiuntur. Atque ideo, quae non ut fructus ex re proveniunt, sed jure domini accedunt, non spectant irrevocabiliter ad maritum, sed solum ea, qua dos ipsa, ratione, ac finito matrimonio, uxoris commodo cedunt. Exemplum est in thesauro, qui in fructu non computatur, sed dimidia ejus uxori, vel ejus heredibus, finito matrimonio restituendus, quasi in alieno inventus, licet interim
stante

stante matrimonio eo, aequae ac fundo dotali, uti possit maritus. *BITSCH. de Thesaur. P. 2. §. 18.* Aliud est in *L. 10. §. 1. L. 75. ff. de Jur. dot.* Eadem de illis dicenda quae non cedunt in fructum *L. 70. 10. ff. 7. dot.* quales res sunt arbores, quae vi tempestatis ceciderunt, quarum quidem dominium interim, quousque matrimonium durat, maritus acquirit; earum tamen pretium restituendum est mulieri, vel ejus heredibus, finito matrimonio, juxta *ULLP. L. 7. §. 12. ff. Solut. Matrim.* ut adeo liceat marito vendere has arbores, vel alio modo in usum suum convertere, pretioque frui constante matrimonio, finito vero mulieri, vel ejus heredibus illud restituere teneatur *arg. L. 32. ff. de Jur. dot.* Quae tamen restitutio eatenus cessabit, quatenus ad usum suum, & villae, maritus ex arboribus illis evulsis, vel dejectis tulit, *arg. L. 12. pr. ff. de Usufr.* Atque sic hac parte similis est usufructuario, cui etiam equiparatur, quoad arbores, quae in sylva caedua sunt evulsae, vel dejectae, vel in ea, aut etiam in non caedua, emortuae, qua de re infra agendum est. Coeterum si finito matrimonio arbores illae consumptae non sunt, sed adhuc extant, ad mulierem, vel ejus heredes, aequae ac ipsum fundum, & civiliter, & naturaliter pertinere, non ambigo. Si vero contingat, fundum dotalem aestimato in dotem dari, & quidem non taxationis, *L. 21. C. de Jur. Dot.* sed venditionis gratia *L. un. §. 9. C. de Rei Ux. Aët.* quod ultimum factum esse in dubio praesumitur, *arg. L. 5. 10. C. de Jur. dot. ILLUSTR. BERGER. Oecon. 1. 3. 10.* pleno jure ille cum omni accessione, & periculo in maritum transit, & pretium saltim restituendum est. *BRVNN. ad LL.* Atque ideo, quae dicta sunt supra de eo, qui dominium plenum, atque irrevocabile nactus est, quoad arbores nostras inveniunt locum. Si taxationis causa fundi aestimatio facta, atque arborum dejectione deterior fundus factus, hoc damnum, uti & alias, non fert maritus, quoniam casu contingit, *L. 18. §. 1. Solut. Matrim. L. 26. 29. cod.* Sed praestat saltim

id, quod ex ablatione arborum, ut supra dictum, confectus est, & in fructu non fuit.

§. XV.

In illo, qui rem emit cum pacto retrovenditionis.

Saepeus ille, qui ex vendito dominus factus, tenetur ex pacto, ad rem vendendam iterum suo venditori, vel eodem pretio, quod plerumque fit, & in dubio praesumitur, *CARPZOV. P. 2. C. 1. d. 22. n. 1.* vel alio, interdum, quo tempore retrovenditionis res venire potest *SCHILT. Diff. de Jur. Retrov. c. 7. §. 3. & c. 12. §. 6. quae juncta est Arti Analyticae in Jurisp.* Quod pactum non impedit, quo minus dominium interim translatum sit plene, & perfecte, licet revocabiliter *L. ult. ff. de L. Commiss. L. 4. 7. C. de Pact. int. Empt. SCHILT. d. l. c. 5. §. 3.* Neque enim, quod ab eo dominium speratur, id circo interim res ejus non est. *arg. L. 66. de R. V. L. 1. §. 4. de SC. Silanian. L. 205. d. R. 7.* Cum itaque talis dominus jure domini, omnia emolumenta ex re, vel circa rem percipiat *CARPZ. d. l.* prout etiam de thesauro affirmat *BITSCH. d. l. §. 190. seqq.* consequens est, illius etiam arbores esse, vi ventorum dejectas, vel erutas, sive sylva caedua fuerit, sive non fuerit, prout supra dictum, sive sylva tota, vel magna, aut exigua partem, prostrata fuerit. Quod si tamen res eo deveniat, ut ille, qui rem ita emit, iterum venditori suo retrovendere, & restituere teneatur, quaestio oritur 1) *utrum pretium istarum arborum, si consumtae sunt, reddere debeat novo emptori, vel 2.) Si adhuc extant, pati teneatur, ut novus dominus eas sibi vendicer, vel an ipse retrovendens illas tollere possit?* Primum quaesitum nego; alterius membrum prius pariter negativa dignum censeo, alterum vero affirmo. Ratio est, quod, quoad secundam quaestionem, arbores istae, a solo separatae, semel acquisitae sunt domino soli, eo ipso, quo separatio contigit *§. 36. 7. de R. D. & A. ear. D. ubi Dd.* & nulla causa est, cur dominium semel acquisitum perfecte, iterum, amittatur, aut aestimatio rei alteri praestetur. Facit pro hac sententia, quod in *L. 2. C. de pact. int. Empt.* nulla mentio fiat re-

restitutionis commodorum ante oblatam ex pacto quantitatem perceptorum, sed tantum eorum, quae postea ex eo fundo ad possessorem pervenerunt *Conf. ZOES. ad ff. de Retract. Convent. n. 25.* Cui sententiae non obest, quod b. f. possessor fructus perceptos, si adhuc extant, vindicanti domino restituere teneatur *L. 22. C. de R. V.* nam hic quaestio non est de b. f. possessore, & domino facto, ac de re aliena; sed de domino vero, & re possessoris vere propria, ut adeo nec opus sit praescriptione, qua & b. f. possessor fructus suos irrevocabiliter facit. In casu primae quaestionis accedit consumptio, quae, ut notum, & apud b. f. possessorem parit, ut ita loquar, irrevocabilitatem. Nec puto mihi refragari id, quod de dotis dominio antea dictum. Nam hic non per omnia similis ratio subest; dum ille, qui rem sub pacto retrovenditionis possidet, & naturale, & civile dominium habet, quod de marito dici non potest. Sed alia nunc quaestio exsurgit, utrum detrahere possit tantum de pretio, quanti minoris ob deteriorationem istam sylva, vel fundus nunc est, novus emtor? Quae quidem deterioratio tunc semper accidit, quando sylva non est caedua, & grandiores arbores dejectae. Nam ubi sylva caedua est, nec grandiores arbores evulsae, facile repullulare sylva potest, ut ideo h. c. detrimentum non adeo magni faciendum. Distinguendi ante omnia autem casus sunt; utrum 1.) res eodem pretio retrovendenda, quo emtio facta, quod in dubio, ut praecipimus, praesumitur; an 2.) illo pretio, quo nunc, cum res redimitur, venire potest, sit revendenda? Sane hocce ultimo casu nullum dubium est, rationem habendam ejus, quanti minoris pretii facta res nunc est post istam stragem, id quod iudicis, & peritorum arbitrio relinquendum. Alias enim secundum praesens tempus non constitueretur pretium. Pro negativa responsione in primo casu dici potest, nihil hic imputari posse emtori, & rivenditori, quod impetu ventorum res sit deteriorata,

ta, atque cum per ipsum sic non fiet, quo possit rem in eodem statu alteri praestare, nihilominus praestare integrum pretium novum emtorem, etsi ipsa res in eodem statu praestari nequeat. Quod eo magis dicendum, quod haec res retrovenditioni obnoxia est quidem domini, sed ita, ut simul tanquam species alii debeatur, quo casu periculum ejus est, cui debetur. §. 3. 7. de Emt. Vend. L. 63. ff. de V. O. Sed observandum tamen hic est, venditorem novum, qua in re omnes fere consentiunt, STRVV. Ex. 23. th. 45. CARPZ. 2. 1. 18, ibique ESBACH. jure petere, ut si res melior facta etiam sine opera sua, e. g. per alluvionem, id refarciat novus emtor, quoniam nullum aliud objectum contractus novi adest, sed illud, quod in primum contractum venit. Satisfacit igitur legi conventionis ille, qui rem iterum vendit, si idem praestat, quod accepit, neque ad plus teneretur. Eadem autem ratione emtor novus jure petere potest, ut res in eodem statu praestetur, quo vendita primum, atque, si pejor facta, tantum remittatur de pretio, quanti minoris nunc res venire potest. Namque in negotio b. f. versamur, ubi omnia praestanda invicem sunt, quae aequitas postulat, cui omnino consentaneum est, alterum cum alterius damno non fieri locupletiores L. 14. ff. de Condit. Ind. Facit arg. L. 23. pr. de Aedilit. Edicto. Atque licet nulla culpa imputari possit illi, qui hucusque rem possedit; nihilominus tamen damnum quod in re, quae ejus eo tempore plenissimo jure fuit, nulli alii quam ipsi nocere potest arg. L. 9. C. de Pign. Act. ut taceam illud etiam commodum, quod ex consumptione arborum dejectarum percepit, ejus cessisse lucro. Nego vero illum, qui interim dominus est, durante sc. illo statu, debitorem esse rei suae, illud enim debitum incipit demum a tempore oblationis pretii L. 2. C. de Pact. inter emt. ubi constat nempe, alterum reemere velle, a quo tempore, fateor, illa omnia locum habebunt, quae infra dicemus de periculo, & commodo emtoris in contractu venditionis.

§. XVI.

§. XVI.

Fit etiam, ut quis ex emto dominus rei fiat, cum pacto additionis in diem, quo inter emtorem, & venditorem hoc agitur, ut venditori rem venditam, alii emtori, meliorem conditionem offerenti, addicere liceat. *L. 1. ff. additio- nis in resolutiva, vel conditionaliter, & sub conditione suspensiva. diem.* In illo qui rem emt cum pacto de in diem Addict. quæ venditio vel pure fit, & sub conditione resolutiva, vel conditionaliter, & sub conditione suspensiva. diem.

Primo casu emtio venditio statim est perfecta, *L. 2. §. 4. ff. Pro Emto. per traditionem transfertur dominium L. 4. §. 3. de in diem Addict. & interim emtor fructus, ex re illa perceptos, suos facit, omnia commoda, & incommoda percipit L. 4. §. 4. d. t. L. XI. §. 10. Quod vi aut clam.* Atque ideo etiam arbores vento fractæ, vel erutæ, durante hoc dominio, vi ejus ad illum spectant. Sed si conditio existat, emtio perfecta ita resolvitur, ut statim dominus esse desinat *L. 9. b. t. & retro ab ipso initio pro non facta habeatur L. 1. 2. 9. d. t. & omnes fructus ex re vendita quaesitos, omniaque commoda restituere teneatur L. 4. §. 4. L. 6. pr. L. 16. d. t. & ideo quoque arbores hæc, si extant adhuc, relinquere debet suo venditori, vel si consumptæ, aestimationem illarum restituere. Si vero conditione suspensiva sit emtio ista celebrata, in pendentem, & imperfectam est *L. 7. ff. de Emto. Vend. nec per traditionem dominium transfertur arg. L. 4. pr. ff. d. t. L. 8. ff. de R. C.* Ergo nec jure dominii sunt res istæ emtoris, sed venditoris manent *arg. d. L. 4.* Sin vero existat conditio, & melior emtor non reperitur, venditio retrò censetur perfecta, & ideo fundo tradito omnia commoda ad emtorem spectant. Cum quo fundo & illæ cateroquin arbores tradi debent, quæ ante traditionem dejectæ fuerunt *arg. §. 3. 7. de Emto. Vend.* Quæ vero dicta sunt de re emta cum additione in diem, cum emtioni conditione resolutiva, illa omnia etiam locum habent *L. Committunt, ubi lex commissoria adjecta est, ut pretio non soluto commissoria res sit inemta L. 1. 2. 4. pr. de L. Commiss.* Hæc enim emtio adjecta statim fuit.*

statim perfecta est, & dominium accedente traditione transfert, & cum eo jus percipiendi fructus, & omnia commoda *L. 1. 2. §. 3. L. 5. ff. de L. Commiss. L. 2. §. 3. pro Emt.* Atque ideo arbores nostræ ad eum, qui ex tali emtione dominus factus est, omnino pertinent; restituendæ tamen sunt cum re, si clausula commissoria effectum suum sortitur, quippe quæ emtionem, & dominii translationem ipso jure retro solvit. *L. 2. ff. de L. Commiss. L. 19. de Usurp. & Usuc.* Resoluta vero utroque casu emtione venditione omne illud restituendum est, quod emtor forte jam pretii loco solvit, quoniam utrinque res in pristinum statum redit, nec detrudere quid potest ideo, quod ob stragem res pejor facta, quia & apud ipsum si res fuisset, in quem statum nunc causa redigitur, idem contigisset.

§. XVII.

In illo qui rem possidet retractui obnoxiam. Idem iudicium ferendum de eo, qui rem, retractui obnoxiam, possidet; ille enim citra dubium, re tradita, ut dominus rei incumbit, quoniam dominii translationem jus retractus non impedit. Et hanc ob causam omnes fructus, omniaque emolumenta ex re acquirit, & arbores nostras percipit, sed retrahenti cum fundo, & arbores istas, aut illarum æstimationem, si non extant, restituere tenetur. *arg. L. 2. C. de pact. int. Emtor. CARPZ. P. 2. C. 32. d. 7.* Retrahens vero, qui idem pretium solvere debet, quod emtor b. f. dedit *CARPZ. P. 2. C. 33. d. 5.* nihil poterit de pretio detrudere, eo quod fundus deterior factus. Subitenim retrahens in locum emtoris, atque sic idem est, ac si statim ab initio rem ipse emisset. Uti ergo, si hoc factum, & retrahens rem emisset statim, non interveniente alio emtore, pretiumque solvisset emtori, damnum si quod contigit post traditionem, imo etiam post venditionem ipsius fuisset, ita etiam nunc est, ubi volens in locum emtoris concedit. Cujus emtoris jure tum retrahens plane pleneque utatur, & nullum commodum emtori relinquat, nulla

nulla causa est, cur partem pretii, quod solverat, perdat. Res enim in eum statum, ac si nunquam rem emisset, venit. Qua parte observandum, hos casus sc. ubi ob additionem in diem, L. commissoriam, aut propter retractum res restituenda, insigniter differre a casu, ubi emtio venditio, & dominii translatio resolvitur ob pactum de retrovendendo. Nam prioribus duobus casibus existente conditione, emtio venditio, & dominii translatio plane, & quidem retro solvitur, atque sic res in eum statum venit, ac si nunquam ista omnia fuissent facta. Ubi de retractu agitur, emtio venditio, inter venditorem, & primum emtorem non quidem dissolvitur, emtoris tamen jus, ex venditione, & traditione ortum, transfertur, & quidem retro in alium, retrahentem scilicet, ita ut idem sit morali aestimatione, ac si res ab initio venditori cum retrahente fuisset. Neutrum horum fit in retrovenditione. Nam venditio, & traditio inter venditorem & emtorem celebrata, resolvitur quidem existente tempore, & facta oblatione a recemte, sed non resolvitur retro, aut ex tunc, verum in praesenti & ex nunc, nec jus emtoris primi in alium transfertur, sed nova nunc venditio nascitur, & de novo dominium, a primo emtore in redimentem tanquam novum emtorem transfertur. Ex quibus differentiis diversitas jurium quoque oritur.

§. XVIII.

Haecenus de dominio pleno, eoque vero, vel ficto. *De dominio utili, quod habet*
 actum est. Cum vero dominia rerum quandoque ita divellantur, ut duæ ejus partes constituentur, quarum directum altera, altera utile dominium vocatur, vel saltem proprietas ab utendi fruendique facultate separata sit; igitur de hac re nunc dispiciendum est. Conspiciam ea res se primo maxime reddit in feudo, ubi si sub fidelitatis lege sylva, vel sola, vel cum castro, prædio, aut villa alicui concessa fuerit, dubium est, num arbores vento dejectæ,
Vasallus

D domi-

domino directo, num vero vasallo obvenire debeant? Equidem ea omnia, quae usufructuario in fundo, in quo usufructus competit, ratione arborum nostrarum competunt, etiam ad vasallum pertinere nullum est dubium: nam & feudum, vel jus vasalli, in feudo est usufructus quidam, ut ait *Feudista II. F. 23. in fin.* Verum neminem fugere potest, jus vasalli majus omnino, & fortius esse, quam usufructuarii; hicce enim tantum gaudet jure servitutis in re usufructuaria, quae aliena est; vasallus autem particulam dominii ipsius habet in re, hoc intuitu propria, quae dominium utile vocatur, *das nutzbarre / Nieder-Eigenthumb* / vi cujus facultas datur vasallo re feudistica plenissime utendi fruendi, atque quamlibet commoditatem, & utilitatem, ex re feudali obvenientem, percipiendi, licet in fructu alias non sit. *ROSENTHAL. de Feud. c. 8. Concl. 12. n. 5. STRVV. Synt. Jur. Feud. c. 12. th. 3. & 4. seqq.* Unde & thesaurus in feudo a vasallo inventus, vel ab alio data opera repertus totus, ab alio autem fortuito inventus, pro dimidia parte vasallo vindicatur, & quidem ita, ut ejus perpetuo maneat, nec feudo finito domino restituendus sit. *ROSENTHAL. c. 5. Concl. 39. CARPZ. P. 2. C. 53. d. 6.* qua parte maxime differt ab usufructuario, ad quem thesaurus repertus non pertinet, nisi quatenus inventoris partes sustinuit, quoniam in fructibus non est. *CARPZ. d. l. STRVV. d. l. c. 12. th. 5.* Pariter differt a marito, quem quidem constante matrimonio uti posse thesauro diximus ab eo invento, sub lege tamen restitutionis, pro dimidia parte, si ipse scilicet invenit, juxta *L. 7. §. 12. ff. Solut. Matrim.* Nam et si & hic dominus sit fundi dotalis, civiliter tamen tantum dominus est, vasallus vero etiam naturaliter. Nec est, quod obvertas, non plenum esse dominum vasallum, dominiumque ejus revocabile esse: Nam dominus tamen est, & ea parte dominii gaudet, quae in jure percipiendi plenissime omnia commoda ex re feudali consistit, qua Dominus

minus

minus se abdicavit. Et licet haec pars domini ad dominum interdum redeat, id tamen non statim fit morte possessoris, saltem feuda non ea mente dantur, ut mortuo possessore illa expiret, sed ut ad descendentes ex vasallo transeat; & sic non ita revocabile est, ac dominium mariti: quin & iam si maxime ita datur, ut ad heredes non transeat, altera tamen ratio superest, propter quam eadem decisio, & hic locum habet, nisi forte, aliud actum esse, appareat. His ita positis, intrepide ajo, omnes arbores illas dejectas sine discrimine ad vasallum pertinere, illumque eas in usum suum convertere posse, & ita quidem, ut nec pretium domino, vel agnatis, vel simultanee investitis, si feudum ad eos redeat, vel devolvatur, restituere teneatur. Nec quicquam facit, quod ita feudum deterius fiat, dominoque damnum contingat, si praesertim tota sylva, vel magna pars ejus devastetur: nam nihil hic culpa imputari potest vasallo. Quicquid ergo hac parte casu contingit damni domino, vel aliis successoribus feudalibus, patienter id ferre debent, aequae ac si omnes sylvae arbores, quod saepe fit, emortuae fuerint; nec invidere, si vasallus ex damno hocce, quod & ipsi fati nocet, solatium quoddam ex usu arborum dejectarum capiat. Illud interim non nego, ad officium ejus tanquam boni patrisfamilias, & viri, pertinere, ut non statim omnes arbores tollat, atque vendat, sed servet illas, quousque id fieri potest, ad usum comburendi, vel aedificandi, atque interim abstineat, a caesione arborum vivarum, atque stantium, illasque usui futuro servet. Quod idem officium boni viri, & patrisfam. & hoc exigit, ut quantum fieri potest, alias arbores in locum dejectarum, vel erutarum * plantet vel substituat, *arg. L. 18. ff. de Usuf.* vel ut illarum, quae repullulare possunt, non impediatur in-

D 2

cre-

* De qua re secundum regulas oeconomicas agit illustr. de Carolowiz in Tract. von der wilden Baumzucht vid. Leyser. Jus. Georg. 3. II. 37.

crementa, caveatque ita, ne per immiffionem pecorum, & depaftum illi noceatur, & paucis, omne illud agat, quo, quantum fieri poteft, in priftinum ftatum fundum reftituere queat. Qua parte tamen & illud non omittendum, nihil impenfarum nomine repetere poffe vafallum, quippe qui ad has faciendas, ut ex dictis patet, ipfe teneatur, & eas cum commodo ex arboribus dejectis perceptas compenfare debet. *SCHRADER. P. 2. P. 9. S. 5. n. 26. 36. D. KREBS. Tract. de lign. & lapide P. 1. Cl. 4. Sect. 5. §. 6.* Qua in re differt vafallus ab ufufuctuario, ut infra videbimus. Plane ficubi legibus, ftatutis, vel pactis aliud receptum, in eo merito acquiefcimus.

§. XIX.

Emphyteuta

Similis particio domini in directum, & utile competit, fi fundus jure emphyteutico conceffus. Cum itaque Emphyteuta, æque ac Vafallus, dominium utile in re emphyteutica habeat, licet in aliis quibusdam differat a vafallo. *STRUV. c. 2. th. 10. D. PRAES. c. 2. th. 14.*, idem, ut paucis me expediam, jus erit, quoad arbores dejectas vento, emphyteutæ, quod vafallo effe dixi. Ad quem, quæ de officio vafalli diximus, ea quoque fine dubio fpectant, cum & hic ex natura negotii, ad meliorationem fundi, nedum ad ejus confervationem, in ftatu quo fuit, teneatur §. 3. 7. de *Loc. Cond. ibique Dd. r. r. C. de Jur. Emphyt.* Efti vero emphyteutæ ratione census fimilis fit cenfuiarius: quia tamen hic pleno dominio gaudet, five census fit refervatus, five conftitutus, ea quæ de alio domino pleno dicta, etiam de hocce domino affirmanda funt. *Conf. D. PRAES. d. l. Quænam ratio contractus, & juris superficiarii fit, eleganter, & ita exponit FRANZK. ad tit. Locat. Cond. n. 40. feqq. & de Laudem. c. 13. ut nemo melius.* Prodit & hic feffe divifio domini in duas partes, directi nempe, & utilis. Sc. superficies noftratis vocatur, quicquid eft fuper faciem terræ, ut parietes, tefta in prædiis urbanis, arbores, herbæ, & fru-

Quid juris in cenfuario?

Superficiarius

frutices in prædiis rusticis *FRANZK. de Laudem. d. l.*
 Hæc superficies solo cohæret, & ad dominum soli per-
 tinet, prout, quoad arbores, apparet ex *L. 40. ff. de Act. Emt. Vend. L. 13. ff. de Serv. Praed. Rust. junct. L. 44. §. 1. de O. & A. L. 50. ad L. Aquil.* Potest tamen & aliquando separari superficies ita a solo *L. 9. §. 4. L. 18. §. 4. ff. de damno inf. L. 15. ff. qui pot. in pign.* ut peculiare jus superficiario, quod idem est, ac particula domini, vel dominium utile fundi, constituatur, prout ex *tit. ff. de superficieb. satis notum est.* Quando itaque alicui sylvæ, vel vineæ, ac vel unica etiam arbor, titulo allodiali, vel feudali data, concessaque est, utrumque & solum, & arbores, quia ex utroque sylvæ, vel vineæ &c. consistit, datum esse censetur. *SCHRADER. de Feud. P. 3. c. 4. n. 12.* Interim tamen & fieri potest, ut alii tantum superficies, e. g. tantum arbores, vel vites concedantur. *SCHRADER d. l. quo casu,* ille cui concessio facta, jus superficiarium nanciscitur, quod durat, licet arbores, vel vites penitus succisæ, extirpatae, vel vi ventorum dejectæ fuerint. Si tamen ex radicibus, vel stirpibus arborum, vel vitium renascantur aliæ. *CAEPOLL. de Servit. Praed. Rust. c. 81. n. 15. arg. L. 44. §. 1. in fin. de O. A.* Nam si sylvæ, vel vineæ radicitus extirpatur, & aliæ arbores, vel vites ex stirpe, vel semine novo producuntur, tunc jus extinctum esse censetur. *SCHRAD. d. l. n. 15.* quod quidem facile concedi potest, si tantum arbores, vel vites sylvæ, vel vineæ concessæ; quæ, si radicitus extirpatae, nihil superest, in quo jus superficiarium exerceri possit. Si vero superficies ita concessa, ut liceat superficiario in ea arbores, vel vites plantare, quod in dubio præsumitur, jus ejus non desinere credo, licet penitus illæ extirpatae sint, sed facultatem superesse, alias supponendi, & plantandi. Quicquid hujus sit, si arbores in fundo, qui jure superficiario ad me pertinet, dejectæ, vel fractæ fuerint, neminis alterius esse possunt, sed meae sunt: pariter ac de vasallo, & emphyteuta dictum. *Conf. D. KREBS. d. l. P. I. Cl. 3. Sect. 5. §. 1.*

§. XX.

*Quid ob-
tineat in
servituti-
bus?*

*in servi-
tute reali.*

Neque tamen solum ex dominio sive vero, sive ficto re-
vocabili, sive non, sive pleno, sive minus pleno; sed etiam ex
servitute interdum constituta, jus in arbores, vehementia
ventorum profligatas, oritur. Idque fit vel ob servitutum re-
alem, vel personalem. Contingit enim, praedio saepe in alio
jus lignandi (Holzungs-Gerechtigkejt) competere; quod vero
non est uniforme, vel saltem variis gradibus constat. Namque
interdum in tota sylva competit, interdum ad certa loca re-
strictum est, interdum ad necessarium duntaxat praedii usum,
& quidem vel ad focum tantum, vel quoque ad aedificandum,
raro ad vendendum est concessum. *Meuer / Jagd und Forst-
Recht P. VII. WESENB Conf. 103. n. 181.* Ubi tamen semper
secundum modum, & morem boni patrisfam. non inordi-
nate, ac sylva immatura, est exercendum. *DN. KREBS. d.
de lign. & lap. P. 1. Cl. 4. Sect. 5. §. 3. Conf. Ord. Magd. in Corp.
Const. Magdeb. P. 3. c. 9. Sect. 5.* Interdum etiam hoc restri-
ctum est ad aridos ramos, vel ligna emortua: alicubi suc-
cidere licet ramos, interdum tantum colligere, ita, ut non
permissum, securim, vel simile instrumentum, ad caeden-
dum aptum, adferre. Saepe statis temporibus ligna caedere,
vel colligere licet, aliis vero non, *D. KREBS. d. l. §. 6.*
Quousque autem, & in quantum jus lignandi competat,
ex verbis concessionis, si expressa adest, colligendum;
quae si deficiat, ex usu, & possessione res aestimanda est,
& si de jure ipso quaestio fit, regula habeat locum: *tantum
praescriptum, quantum possessum.* Qua parte tamen in uni-
versum notandum, concessionem istam, ut in materia
omnium servitutum fit, strictissime esse explicandam. Ut
adeo etiam, si ad alium dominum veniat, qui instructus fa-
milia numerosiore, successor hic non plus sibi arrogare
queat, quam antecessor acquisivit *D. KREBS. d. l. §. 6. §. 2.
n. 5.* Sane si Princeps ex gratuita concessione subditis, ut
saepe fit, indulgeat, ut ligna caedere, vel legere possint,
hoc

hoc beneficium quidem benigne explicandum est, non tamen supra modum, & praeter intentionem Principis, qui ipse optime aestimare potest, quem modum sui beneficii esse velit. *L. ff. de Const. Princ. L. 191. ff. de R. 7.* Ex quibus facile judicari potest, quid sentiendum sit de arboribus vento dejectis. Scilicet arbores vento dejectas ad dominum fundi spectare quidem, dominum tamen praedii, qui hoc jure gaudet lignandi, vel in ejus quasi possessione constitutus est, arboribus istis uti etiam posse, illasque in usum suum convertere; secundum istum, tamen modum quo acquisivit illud jus, vel in ejus exercitio deprehenditur.

§. XXI.

Porro ex servitute personali jus quoque in arbores *Quid jus* hasce nasci potest. Qualis etiam, ut sit servitus lignandi, *vis sit in* contingere potest, si non praedio, sed personae debeatur *personali?* *L. 37. ff. de Serv. Praed. Rusti.* Tales vero servitutes cum etiam sint ususfructus, & usus, de his nunc hoc loco agendum erit. Quenam natura sit harum servitutum, aliunde notum est, nec opus, ut pluribus hic exponatur. Dispiciendum igitur hic erit, quodnam jus usufructuario, ratione *in usu-* arborum, vi ventorum dejectarum, competat, si quando *fructu.* fundi vel sylvae usufructus constitutus fuerit. Claram ejus rei decisionem suppeditant *L. 10. n. §. 12. pr. ff. de usufr.* quippe quae LL. satis dilucide distinguunt inter sylvam caedua, & eam, quae caedua non est; Ita scilicet ut usufructuarius, cum ei succidendi arbores sylvae caeduae, vendendi *L. 9. §. f. ff. eod. L. 10. eod.* & quocumque modo utendi sylva caedua facultatem habeat, dummodo boni viri arbitratu id fiat *d. L. 9. pr.* quin & arbores vento in illa dejectas, sibi vindicare queat, ambigendum non sit. Ejusque rei ratio non adeo obscura est, nimirum quoniam sylvae caeduae arbores renasci solent, atque igitur non adeo ad ipsam substantiam proprietatis, quam salvam, integramque proprietario relinquere tenetur usufructuarius *L. 13. §. 4. ff. de usus.*
per-

pertinent. Inciduae tamen sylvae arboribus non eodem modo utitur, quippe quae sunt de ipsa proprietatis substantia, atque ita ad usufructuarium, qui tantum fructus renascentes percipit, pervenire nequeunt. Aliquod tamen juris in sylva non caedua usufructuario competit: nam 1.) potest arbores gremiales tollere, quae in fructu sunt. *arg. L. 7. §. 12. ff. Solut. Marim. 2.)* etiam emortuas, *L. 18. 69. 70. ff. de Usufr. 3.)* ex non caedua sylva in vineam, aliamque necessitatem villae sumere pedamenta, & ramos, & materiam, modo abstineat a grandioribus arboribus *L. 10. n. 12. pr. ff. de Usufr. & non faciat fundum deteriozem d. L. 10. j. L. 38. ff. de Evict.* Quidni enim usufructuario indulgeatur, quod sine dispendio proprietarii futurum est. *A. FABER. ad d. L. 10.* Quod autem ad arbores vivas evulsas, vel vi ventorum dejectas, attinet, *LABEO* ait, usufructuarium usque ad usum suum, & villae eas tollere posse, nec materia eum pro ligno usurum, si habeat, unde utatur ligno. Quam sententiam veram putat *ULPIANUS* in *L. 12. ff. d. Usufr.* Quae, ut rectius intelligi possit, praemonendum, ligni appellati onem nomen generale esse, sed sic separari, ut sit aliquid materia, aliquid lignum in specie scilicet sic dictum. Materia est, quae ad aedificandum, fulciendumque necessaria est; lignum, quicquid comburendi causa paratum est. Ita nos docet *ULPIANUS* in *L. 55. pr. de legat. 3. L. 14. ff. de Peric. & Commod. rei vend.* Sensus itaque hujus legis hic est, esse quidem, & remanere proprietario arbores evulsas, aut vi ventorum dejectas, quas fructuarius suo jure caedere non potuisset, cum nunquam in fructu fuerint, quia sunt e re ipsius, vel ex re ejus supersunt *L. 49. §. 1. ff. de R. V.* haec tamen licere usufructuario iis uti, in quantum & sylva integra uti potuisset, & caedere ex ea in utilitatem & refectionem vineae, aut villae, dum ne deteriozem faciat sylvam, vel fundum. Non itaque permittendum esse, ait, fructuario, ut ligno, quod materiae loco esse potest ad aedificandum, abutatur ad combu-

comburendum, sed hoc ita, si modo aliunde habeat lignum, quo utatur. Si plus indulgeatur fructuario, omnes arbores, si totus etiam ager hunc casum passus, ille auferret, sive ad comburendum, sive ad ædificandum, sive ad vendendum; quod esset per absurdum; ita enim fieret, ut nulla proprietatis utilitas superesset. *FABER ad d. l. 12. pr.* Itaque omne id, quo usufructuarius ex arboribus dejectis, vel erutis turbine, uti non potest, ad proprietarium spectat. Debet tamen ille eas arbores tempestive tollere, ne per illas usufructuarius impediatur, in liberrimo jure re utendi, fruendique. Si vero illas arbores vento dejectas non tollat, & per id incommodior sit ususfructus, suis actionibus, puta ex testamento, si ususfructus legatus, confessoria *L. 5. §. 5. cum L. L. seqq. quib. mod. ususfr. amitt. &c.* usufructuario cum eo experiendum est *L. 19. §. f. de Usufr. ACCURS. ad L. 12. §. 1. ff. de Usufr. & ad d. L. 19. FABER ibid.* Dantur autem illæ actiones, ne faciat quid præcise, sed ut vel tollat arbores, vel eas pro derelicto habeat, ut fructuarius ipse eas auferre queat. *L. 5. §. ult. de damno infect. L. 2. §. 40. ff. ne quid. in loc. publ.*

§. XXII.

Diximus emortuas arbores, sive ætate, sive carie confectas, aridasque ita in fructu esse, & ad usufructuarium pertinere, ut nihil juris in eis habeat proprietarius: quod asserimus sine discrimine, sive adhæreant adhuc solo, sive aeris vi, & impulsu prostratae, ac fractæ sint: ita ut ille habeat tum facultatem cædendi, si nondum fractæ, & emortuæ evulsæ, tum auferendi, quando vim illam passæ. Quod aliter se habet, ut diximus, intuitu virentium, & vivarum, dejectarum tamen turbine. Differentiæ rationem vulgo Dd. hanc suggerunt. Nimirum quod usufructuario debeantur omnes fructus ex re, qui naturaliter percipi possunt *L. 7. pr. L. 9. pr. ff. de Usufr.* arbores vero mortuæ, & propter vetustatem exsiccatae, si cadant, vel vento fractæ,

E

ctæ,

usufructuarium, licet arbores istas capiat, ad substituendas ^{emortua-}tamen novas in locum demortuarum teneri. *L. cit. 18. ff. de rum sub-*
usufr. ut scilicet ita proprietates salva conserventur, atque integra. ^{stituere}
 Quanquam tamen ideo non dicendum sit, ob solam sub- ^{tenerur}
 stitutionem, jus tollendi arbores emortuas, usufructua- ^{novas}
 rio competere; quippe quod potius ideo fit, quod natura-
 liter contingat arefactio, & non vi externa, sed intrinseca
 quadam accidat. Substitutio enim aliarum arborum tan-
 tum causa est, sine qua non facile usufructuario concedi-
 tur facultas tollendi arbores arefactas, ut tradit *BRUNNEM.*
ad cit. L. 18. ff. de Usufr. n. 3. Quod si autem accidat, ut ^{Non in}
 ventorum injuria evellantur arbores virentes; ad substi- ^{locum vi-}
 tutionem novarum, in locum evulsarum, plane obli- ^{ventium}
 gatus non est usufructuarius *L. 59. pr. ff. de Usufr. ubi FABER* ^{vi vento-}
& BRUNNEM. Atque satis aequè haec ita constituta sunt; ^{rum evul-}
 cum enim usufructuarius non omne commodum ex arbo- ^{sarum}
 ribus vento dejectis sentiat, sed tantum pro usu, ac refectione
 praedii usufructuarii iisdem fruatur *vid. dicta §. 21.* ini-
 quum omnino foret, ad restaurandam sylvam per substi-
 tutionem novarum arborum usufructuarium adigere velle.
 Atque cum *cit. L. 59.* indistinctè asserat, arbores, ^{vi tempesta-}
 tis dejectas, a fructuario substitui non debere; neque etiam
 ad substitutionem illarum arborum, quibus ad reficiendum,
 restaurandumque praedium usufructuarium usus fuit, usu-
 fructuarius tenebitur. In utilitatem enim proprietatis con-
 versae sunt illae arbores, atque ita usufructuarius compelli
 nequit, ut restituat; atque ita cum suo damno locupletior
 existat proprietarius, contra *L. 14. ff. de Cond. Ind.* Neque
 etiam asserendum, quod fructuarius arbores vento dejectas
 tunc demum sibi asserere nequeat, si in locum dejectarum
 alias novas non substituat, quemadmodum *L. 59. ff. de Usuf.*
explicat BARBOSA ad L. 7. §. 12. ff. Solut. Matrim. n. 21. citatus
a BRUNNEM. ad L. 18. ff. de Usuf. n. 2. & 3. ab eoque ibidem
resutatus. Namque *L. 12. pr. de Usuf.* satis clara est, expresse

*Constituto
usufructu
in sola
sylva,
nullo re-
spectu ad
solum ha-
bitu, quid
obtineat
arboribus
vento de-
jectis?*

fanciens, usufructuarium, arbores viventorum dejectas, ex sylva non caedua, non posse in usufructu habere, sed ad proprietarium illas pertinere, qua propter etiam substitutio cessat *in d. l. 59. ff. eod.* Quid quod, si etiam usufructuarius in locum dejectarum alias substituisset, dejectasque sibi vindicasset, non tamen ab onere restituendi pretii proprietario arborum illarum dejectarum, ad quod *per L. 7. §. 12. ff. Sol. Matrim.* tenetur, liberabitur; quamvis & tunc impensas repetere possit. Ceterum si usufructus in sola sylva, nullo respectu ad solum habito, concessus fuerit; tunc usufructus eo ipso, cum arbores vento prosteruntur, plane in illis expirat, atque ita usufructuario in illas arbores nullum amplius jus competit, sed plenum dominium post stragem factam obvenit rursus proprietario. Certum enim est finiri usufructum rei interitu, atque mutatione *L. 5. §. 2. ff. quib. mod. usufr. L. 10. §. 5. L. 37. ff. eod.* quippe quod jus usufructus in corpore consistat, quo sublato, vel in aliam formam redacto, & jus quoque tolli necesse sit. *pr. 7. de usufr.* Contingit autem maxime usufructus mutatio in arboribus, quando ventorum injuria deijciuntur; siquidem singulae arbores in usufructum concessae videntur, dum usufructus sylvae constituitur, atque sic in singulis quoque usufructus expirat. Quatenus autem sylva prostrata non est, eatenus etiam salvus remanet usufructus, & tantummodo in parte ista sylvae perit, quae turbine dejecta fuit. *vid. L. 6. L. 10. P. I. §. 7. ff. quib. mod. usufr.* Quod si tamen talem sylva stragem patiatur, ut quam paucissimae arbores integre remaneant, totius sylvae usufructus expirare videtur. *arg. L. fin. ff. quib. mod. usufr.* Si in una arbore usufructus concessus, illa extirpata, eadem ratione cessat, & arbor dejecta ad dominum spectat.

§. XXIV.

Obtinent vero hæc omnia, five ex voluntate hominis tacita, vel expressa, five ex ipsa Legis dispositione usufructus constitutus, isque vel particularis, vel etiam universalis. Atque adeo ad patrem, qui bonis liberorum adventitiis jure patriæ potestatis utitur, fruitur *L. 1. §. 2. C. de bon. in patre matern. L. 6. C. de bon. quæ liber.* itidem in terris Saxonis ad maritum usufructuarium bonorum paraphernalium uxoris applicari omnia, quæ dicta sunt, possunt. Quoad usufructum tamen universalem id observari meretur, quod usufructuarius v. c. pater, vel maritus arbores istas, venturum vi dejectas, quatenus alias ad usufructuarium haud pertinere diximus, vendere possint, atque pecunia ex illis redacta uti, quamdiu durat usufructus, hac tamen lege, ut eo finito pecuniam restituant proprietariis, nisi fortasse ad usufructuarium pertineat jure successione. Nam cum omnibus bonis usufructuarius utitur fruitur, etiam his arboribus, vel pretio ex iis redactio uti potest, salva tamen forte. *Conf. CARPZ. P. III. Const. XXV. def. 4. 5.* De bonis uxoris dotalibus supra actum §. 14. Quoad receptitia autem paucis observandum, si illa in fundis, & sylvis consistant, nihil juris marito, quoad arbores nostras, competere; quia ea bona uxor sibi soli reservat; id quod etiam de bonis paraphernalibus secundum Jus Civile dicendum, quorum ratione marito nil nisi administratio, ex voluntate mulieris, competit. *L. 8. L. ult. C. de pact. convent. HUBER. ad rit. 9. de excus. tutor. §. 1.* Solet vero uxoribus illustribus, & nobilibus, post mortem maritorum dotalitium constitui, quod hodie plerumque consistit in perceptione certorum reddituum, ex feudo, vel alio fundo præstandorum, de qua re alibi agitur. *D. N. PRAES. Jurisprud. Feud. Cap. XXI. §. 7.* Interdum vero etiam in feudo ipso, vel fundo, vel certa ejus parte, consistit: quo casu, qui quidem hodie non adeo frequens esse solet, nil aliud actum, quam ut usufructus viduae in illa

*in vidua
ratione
dotalitii.*

re constituitur. Qua de re late agit *HENELIUS de jur. dotalit. CARPZ. P. II. Consi. XLII. def. 2. & Lib. 6. Resp. 55.* Hoc casu ratione sylvarum, & arborum viduæ illustri, vel nobili, idem jus, quoad sylvas & arbores competit, quod usufructuario. Quo pertinet sententia *Speculo Jur. Sax. subjuncta Tit. von Leibgedingen / Conf. AHASV. FRITSCHE de jure Boscandi memb. 3. n. 4. & LEYSER. de jure Georg. 3. n. 39.* Nihil ergo superest, quam ut dicta de arboribus vi ventorum dejectis ad hunc casum applicemus.

§. XXV.

Haec in usufructu sylvarum constituto, ratione arborum, violentia turbinum prostratarum, ita sese habent. Ubi vero usus sylvae tantum concessus est, idem jus, quod usufructuario tribuitur, usuario non competit. Minus enim juris in usu, quam usufructu esse, notissimi juris est, per §. 1. *f. de Usu & habit.* Arbores itaque vento dejectae ex sylva, in qua usus concessus est, ad usufructum spectant, saltem, quatenus ad summam necessitatem, & usum quotidianum opus est. *d. §. 1. f. de Usu & habit. L. 12. §. 1. ff. cod.* Neque interest, num ex sylva caedua, an incidua prolapsae fuerint; neutro enim casu potius jus illi competit. Namque quod de usufructuario dictum, quod omnes arbores, ex sylva caedua prostratas, tanquam fructus fundi, suas faciat, ad usufructum applicandum non est, quippe qui fructibus non, nisi pro necessariis vitae subsidiis, utitur, *d. §. 1.* atque proinde arbores istas tantum capit, quorum ad quotidianum usum, & comburendum indiget. Ex incidua etiam sylva arboribus, tempestatum injuria depressis, non aliter utitur, neque eas ad usum quotidianum, necessariumque adhibere potest, si quae usui sufficere possunt, aliunde habere queat. Proxime tamen jura usufructuarii ad ea, quae usufructuario competant, accedere, affirmare videtur *L. 22. pr. ff. de Usu & Habit.* unde etiam usum sylvae concessum tantumdem praestare, quantum usufructus asserat *BICCIUS*

Coll.

Quid obtineat in Sylvis, quarum usus tantum concessus?

Coll. Arg. enucl. t. de Usu & Habit. §. 4. quippe quod juxta *cit. L.* vendere, & caedere possit usufructuarius sylvae usufructuariae, quod & ipsi usufructuario licet. Ast quemadmodum hoc nec usufructuario indistincte licere, & non nisi ex sylva caedua vendendi facultatem ipsi esse posse, ex supra dictis patet; ita de sylva caedua tantum *d. L. 22.* accipienda, & illa ita explicanda erit, ut scilicet vendendi arbores usufructuario copia sit, quantum pro familiae necessitate, & quotidiano usu opus habet. Atque haec vendendi usufructuarii facultas nec quidem ad quamcunque familiae necessitatem extendenda, sed ad eam tantum, quae in lignorum usibus consistit, applicanda est, ita ut usufructuario vendere liceat tot arbores & ligna, ex usufructuaria sylva, quot pro necessitate, & quotidiano usu opus est, si scilicet aliunde ea apportare, quam ex sylva usufructuaria, commodius ipsi videatur, *vid. DN. KREBS de lign. & Lapid. P. 1. Cl. 4. Sect. 5. §. 17. n. 3. & 4.*

§. XXVI.

Ufus hic, quem monstravimus, in dubio potius, *De Arbo-* quam usufructus constitutus esse videtur, quando salarii *ribus ex* loco, illi, qui officio quodam fungitur, sylva utenda *con-* conceditur, ita scilicet, ut ratione officii potius, quam ratione *sylva de-* personae usus hic constitutus sit, & omnibus, qui in offi- *jectis, que* cio illo succedunt, jus, ligna ex sylva percipiendi, *illis qui* competat. Tunc itaque ligna & arbores sylvarum concessarum, *qui* ita tantum in usus suos convertere possunt administrato- *officium* res officiorum, ut solum ad necessitatem familiae adhibe- *strant* ant, ne successoribus praedivium fiat, & postmodum *utenda* deficiant ligna, ad eundem usum, & sic antecessoris facto *concessa* est, subtrahatur successoribus, & sic antecessoris facto *est,* succedentibus constituta. Quam maxime haec conspicua *De arbo-* sunt in Parochis, quibus sylvae (*Psarr-hölzer*) quandoque *ribus ex* ita conceduntur, ut illi tanquam salarii partem, ligna ad *sylvis pa-* quotidianum usum inde habere queant. Id quod apud *rochiani s* nos ex *Art. Gen. 31. ibi: daß hinführo denen Psarr- Herren* *Gefals*

Hölzer
dejectis

Gefallens Holz zu hauen nicht verstatet / besondern nach großer Gelegenheit / auch Abtheilung des Holztes zu rechter Zeit / und an guten gelegenen Orten (damit es wiederum wachsen / und nicht etwan gar verhauen werden möge) mit Vorwissen der Erb- und Lehns-herren / da die vorhanden / oder zu erlangen / oder in Mangel des Richters / und der Kirch-Väter nothdürfftig Feuer-holz zu hauen / angewiesen / und ferner nichts weder durch sie / die Pfarrer / oder jemand anders aus den Pfarr-hölzern zu Brenn-holz oder zu bauen etwas gehauen werde / damit alle nachkommende Pfarre sowohl und vieles Holztes finden und haben mögen / wie die jekigen Pfarre haben und bekommen. item, *ex Decreto Gen. Synod. JOAN. GEORG. l. d. Anno 1624. §. die Pfarr-Hölzer* *rc. ibi.* die Pfarr-Hölzer / wein sie ein Stück seyn der Pfarr-Besoldung / sollen die Pfarrer also zu gebrauchen haben / daß sie ihnen daraus die Nothdürfft / und soviel die Hölzer tragen können zu ihrer Haushaltung anweisen lassen / *§. 28. der neuen Erl. de Ao. 1661. r. von Consiß. Sachen. jung. Ordinat Coburg. Casimir. Tit. von Pfarr-Hölzern p. 222. Conf. Ord. Eccles. Magdeb. c. 19. §. 20. & Consiß. Forest. Brunsv. Luneb. c. 4. §. 12. satis probatur.* Igitur Parochus pro lubitu ejusmodi sylva uti nequit, sed ad modum usufructuarii, & quantum ad usum quotidianum, & necessitatem opus *Conf. DN. KREBS. l. c. §. 18. n. 4. nisi fortasse appareat, usufructuarii jus illi concessum esse, quod quidem in dubio præsumendum non est. STYPMANN. de Salar. Cleric. c. 9. n. 56. seqq. DN. BOEHMER de jure Paroch. sect 5. Cap. 2. §. 18.* Ubi vero leges facultatem hanc definiunt, ex illorum sententia res aestimanda est. Unde etiam, si contingat, ut ex sylva Parochiana quam plurimæ ventorum impetu deiciantur arbores, illas omnes in usus suos convertere nequit Parochus, sed tantum, quatenus ad necessitatem, & usum familiae indiget. Quod si etiam sylva maximam partem stragem passa fuerit, nihilominus non plures arbores Parocho cedere possunt, quam quot alias ipsi ad familiae indigentiam

tiam concessæ fuerunt, cum salarium, quod ex sylva quotannis lucratur, proprio ausu a Parocho, ob casum supervenientem augeri, & sic sive Ecclesiæ, sive successori præjudicium fieri nequeat. Itaque hoc in casu, ubi sylva Parochiana, vel tota, vel maximam partem prostrata fuerit turbinum vehementia, Parochus ex arboribus dejectis non plura consequitur ligna, quam quot alias ex determinatione Patroni, & administratorum ærarii Ecclesiæ nactus fuisset. Reliquæ vero arbores vel ad usum plurium annorum, ita ut interim parcatur sylvæ, asservandæ, vel etiam vendendæ sunt, atque pecunia inde redacta non Parocho, sed Ecclesiæ relinquenda est. Nonnunquam tamen hoc etiam in casu, quamquam pecunia, ex venditione arborum vi ventorum dejectarum comparata, tanquam fors ad Ecclesiam spectet; illa tamen fœnori dari solet, & salva Ecclesiæ sorte, usuræ Parocho præstantur, quemadmodum in Saxonia cautum *in cir. Decret. Synod. Gen. d. §. die Pfarr-Hölzer ibi. da aber Windbrüche oder sonst durre Stämme vorhanden / und zu Gelde zu machen wären / so sollen die Kirch-Väter das Holz verkauffen / das Geld an gewisse Orte ausleihen / und die jährl. Zinse dem Pfarrer davon entrichten.* CARPZ. *Jurispr. Consil. L. 1. Defin. 101.* Præterea in Saxonia, si sylva Parochiana nulla adsit, ex qua ligna ad usum, & necessitatem suam habere queat Parochus, ex sylva Universitatis ipsi lignum præstandum est, quot alias quodvis ex universitate membrum habiturum est, quemadmodum *in Decret. Syn. Gen. §. da aber die Pfarre keine eigene u. constitutum est. Confer etiam Ordin. Eccles. Magdeb. C. 19. §. 21.* unde etiam, si sylva universitatis in decidendis arboribus ventorum injuriam perpeffa fuit, pari modo de iisdem tantum, quantum singuli ex Universitate capiunt, quoque Parocho præstandum est.

§. XXVII.

Hæc ratione dominii, & servitutum arbores, turbinum *In jure* violentia depressæ, sibi vindicant jura. In argumento juris *hereditarii* de iis quoque nonnunquam quæstio moveretur. *rio agi-*

*tur de arboribus vento de-
 jectis* Atque quemadmodum defunctus per ultimam voluntatem, id quod post mortem de bonis suis fieri cupit, declarat quandoque, ita si in bonis suis sylvas habeat, dubitandum non est, quin is, quem heredem universalem nominavit, ut in aliis bonis, ita quoque in sylvis, illarumque arboribus, *Si hereditas ex testamento deferatur* ventorum violentia, sive ante mortem testatoris, sive post ejus fata dejectis, succedat. Fieri tamen quoque affolet, ut ex voluntate testatoris in parte tantum quadam hereditas nonnunquam deferatur, & sic folius sylvæ heres quis scribi potest; quod ubi factum, huic, tanquam successori domini testatoris particularis, idem, quod domino competere jus diximus, *supra §. 4. & 5.* in arboribus turbine dejectis quoque tribuendum est. Atque sic sylvæ quoque *Si sylva per legatum relicta fuerit* per legati modum quandoque relinquuntur; quanquam etiam ille, qui sylvæ heres in testamento, ubi coheres institutus nominatur, magis pro legatario, quam herede habendus sit, per *L. 13. C. de hered. Instit.* Cum vero institutio heredis in parte certa, & legatum unius ejusdemque naturæ sit, *GODOFRED. ad del.* proinde etiam heredes sylvæ, & legatarius æquali utuntur jure in percipiendis arboribus, ventorum violentia post mortem testatoris destructis; nimirum ut eis pro arbitrio de illis, tanquam dominis, disponendi competat facultas. Ante mortem vero disponentis dejectæ, sub ista institutione, vel legato non comprehenduntur, quippe quæ pars sylvæ, vel fundi amplius non sunt, *Conf. supra §. 3.* nisi alia mens testatoris appareat. Ubi vero a testatore usufructus ab ipsa proprietate separatus fuerit, ita, ut forsân heredi relicta, sylvæ utendæ, fruendæque potestas legatario concessa sit, magis restrictum in percipiendis iisdem arboribus legatarii jus est, & tunc, quicquid de usufructuario dictum *supra §. 21.* huc pertinet. Possunt tamen & ipsæ arbores, turbine violentia erutæ, in legatum venire, idque quandoque expresse, & nominatim sit, ita, ut legatario illas arbores

bore ex sylva defuncti præstare, heres in testamento jubetur. *Si legatum atur.* Interdum tamen tacite quoque arbores, ventorum *ligni reli-* injuria prostratæ, in legato continentur, nimirum quando *etum fue-* testator in genere lignum legatario relinqui voluit. Et rit, quanquam quidem alias ligni appellatione tantummodo veniat, quicquid ad comburendum jam præparatum est, *L. 55. pr. ff. de Legat. III.* in legato tamen ligni relicto, simul quoque arbores vento dejectæ præstandæ sunt, *d. L. 55. §. 2.* Ita vero illud accipiendum, ut non indistincte sub legato lignorum arbores turbine depressæ veniant, sed tum demum, quando defunctus sylvam eo destinatam habebat, ut inde ligna ad comburendum concideret *d. L. 55. §. 2.* Quemadmodum etiam eo in casu arbores istæ ad legatarium spectabunt, etiamsi ex sylva dejectæ fuerint, quæ alias ad cædenda ligna destinata non erat, dummodo testator arbores istas, ante ejus mortem dejectas, ad præparanda ex iis ligna ad comburendum destinasset, eoque forte animo ad usum huncce signasset. Alias tamen, & si testator arbores dejectas non ad usum comburendi adhibere voluit, neque illæ sub legato quoque ligni continentur, cum alii usui v. c. ad ædificandum, fulciendum &c. infervire possint. Quod si tamen legata *materia* fuerit, quippe quæ dicitur, quæ ad ædificandum, fulciendumque apta est, *d. L. 55. pr.* etiam arbores vento dejectas, quæ ad hunc usum applicari possunt, comprehendi, dubium non esse potest. Sub legato tamen ligni farmenta, rami arborum, & ligna grêmialia, quæ ex arboribus vi ventorum divulsa sunt, continentur, *d. L. 55. §. 4.*

§. XXVIII.

In Fideicommissaria hereditate, quæ quidem separa- *Quid in* ram ab hereditate directa habet naturam, atque ubi heres *fidei com-* fiduciarius ad restitutionem ipsius hereditatis obligatur, *missaria* dubium est, quemadmodum in restitutionem veniant ar- *heredita-* bores, quæ ex Sylva fideicommissa obnoxia dejectæ fue- *te, de ar-* runt.

boribus
rurbine
dejectis
juris?

runt. Arbóres quidem, quæ in sylva fideicommissaria ventorum injuriam sustinuerunt, prius, quam a fiduciario herede adita hereditas fuerat, restitutioni subjacere expeditum est per *L. 27. §. 1. in fin. ff. ad SC. Trebell.* Siquidem hereditatem quodammodo augere videntur, vel ad eandem tanquam partes essentielles spectant. Post aditam tamen hereditatem aliter dicendum est, atque tunc, quantum quidem mihi videtur, rursus distinguenda venit sylva cædua, ab incidua. Sylva cæduæ arbores, vento dejectæ, ad heredem fiduciarium pertinere videntur, neque ad earum restitutionem ille cogi potest, siquidem in fructu est sylva cædua, fiduciarus autem heres, ad restitutionem fructuum hereditatis non tenetur, *d. L. 27. §. 1. & L. 18. pr. & §. 2. ff. ad SC. Trebell.* Post moram tamen, quam in restituendo hereditatem committit, perceptas arbores, vento etiam dejectas, restituere cogitur, *d. L. 18.* quod & tunc quoque fieri debet, ubi testator heredem rogavit, ut fructus restituat, sicut etiam, quando testator voluit, ut quicquid ex hereditate ad heredem perventurum esset, restituat, ad fructus omnes, & quicquid ejus vice est, restituendos tenetur, *L. 32. & 33. ff. ad SC. Trebell.* atque sic arbores, vento ex sylva cædua prostratae, in restitutionem quoque venient. Ex incidua vero sylva arbores dejectas fiduciarus nunquam lucrabitur, sed eas, vel pretium illarum, fideicommissario heredi restituere tenetur, siquidem eæ ad fructus proprie referri nequeunt, sed potius res hereditariæ sunt, partemque hereditatis constituunt, ideoque cum tota hereditate relinqui fideicommissario heredi debent. Interim tamen pretio earum tanquam parte hereditatis uti poterit. *Diff. D. LINCK. de jur. vent. §. 24.* Præterea fiduciarus quoque heres in quartam Trebellianicam, quam cum restituit hereditatem, deducit, simul imputare tenetur, pretium arborum ex sylva cædua tanquam fructus perceptarum, *arg. L. 18. §. 1. ff. ad SC. Trebell. & L. 91. ad L. Falcid.*

§. XXIX.

§. XXIX.

In hereditatem, quæ ab intestato relinquitur, arbores turbine dejectæ quoque veniunt, atque in iis secundum ordinem, quo alias defertur hereditas, ab intestato succedunt. Ex eo vero, quod *supra* §. 3. demonstratum dedimus, arbores vento depreffas, post dejectionem factam pro rebus mobilibus haberi, cum antea, quamdiu fundo cohærebant, rebus immobilibus annumerarentur, in jure successione heredes mobiliaris in rebus mobilibus tribuunt. In Saxonia illud inprimis contingit in marito, qui heres mobiliaris est uxoris suæ defunctæ, & omnia ejus mobilia lucratur in successione, quemadmodum cautum in *Sand. D. Lib. I. Art. 31. Conf. CARPZ. P. III. C. 23. d. 34. n. 2. 3.* Ita & huic quoque arbores nostræ obveniunt, si uxor in bonis suis sylvas habuerit, quæ ejusmodi stragem perpeffæ fuerunt; neque etiam refert, num cædua, an incidua sylva fuerit, si pleno dominio uxor illam possedit; æquali enim jure, cum in utraque arbores dejectæ pro mobilibus habeantur, maritus in iisdem percipiendis utitur. In qua successione rerum mobilium, atque ita quoque arborum quæ violentia turbinum a fundo suo separatæ sunt, illud singulare notandum, quod etiam si hæc mobilium delatio, quæ proprie loquendo non venit jure hereditatis, a marito non fuisset agnita; illa tamen nihilominus ad heredes ejusdem transferatur, *arg. L. 22. ff. de adopt. Conf. CARPZ. P. III. 14. 25. 26. & 27.* Ceterum notandum, arbores turbine prostratas, in successione ad heredes allodiales spectare, etiamsi ex sylva feudali ceciderint, *vid. SCRADER. Tract. Feudal. P. IX. P. II. Sect. 3. n. 4.* prout ex supra dictis patet. Sic etiam usufructuarii heredibus in arboribus ex sylva usufructuaria, eaque cædua dejectis, cum per dejectionem a fundo separatæ sint, atque apprehensione perceptæ, *L. 13. pr. ff. quemadmodum usufr. amittit, l. 12. §. ait. ff. de usu succedendi jus comperit.*

§. XXX.

*Jure
pignoris
in sylva
constitu-
to quid
in arbor-
ibus tur-
bine deje-
ctis obri-
neat?*

Ad jus in re, de quo, quatenus in arboribus, turbinum vi prostratis, constituatur, hactenus egimus, ulterius jus pignoris refertur, cujus vis pariter etiam in arboribus dejectis locum invenire potest. Namque cum debitor omnes res, quas in bonis habet, pignori dare possit, *L. 4. ff. qua res pign. vel hypoth. §. L. 6. C. si res alien. pign.* non ambigendum est, quin sylva quoque illi nexui obnoxia esse queat, *vid. L. 18. §. pen. ff. de pignorat. act.* Idque ubi factum, quaestio oritur, quale jus creditori in arboribus vento ex sylva hypothecaria depressis competat? Equidem creditor arbores istas sibi vindicare nequit, ita, ut in proprios usus illas convertat *L. 3. de pignorat. act.* nisi ex pacto antichrescos id fiat, de qua re infra agendum. Jus tamen pignoris, vel hypothecae, quod in tota sylva ipsi constitutum est, etiam in arboribus violentia ventorum dejectis retinet, *arg. L. 16. §. 2. de Pign. §. Hypoth.* Siquidem in oppignoratione sylvae, singula quoque arbores oppignoratae censentur, qui quidem pignoris nexus non expirare dici potest, etiam si a solo, per tempestatum violentiam, separatae fuerint: quippe sic pignus non plane perit, neque proprie in aliam formam mutatur, sed potius, aequae ac ante dejectionem, jus pignoris in arboribus prostratis subsistit. Itaque non consentiente, vel inscio creditore, debitor arbores hasce vendere, vel quocunque modo alienare absque crimine furti *L. 66. pr. ff. de Furt. vel stellionatus L. 3. §. 1. ff. de stellion.* non potest, & creditori actione hypothecaria adversus debitorem, si ille easdem apprehenderit, aut abstulerit, vel alienatis illis, adversus quemcunque possessorem ad consequendas arbores dejectas experiri facultas est, *§. 7. ff. de act.* Illud tamen negandum non est, si arbores vento dejectae plane mutatae, & in aliam formam redactae fuerint, jus pignoris in illis expirare. Unde si arbores istae ad extruendum aedificium, vel navem, vel aliud quid simile adhibitae fuerint,

rint, jus pignoris in illa re, quæ ex arboribus hypothecæ nexui obnoxiiis, confecta est, non amplius durat, sed extinctum est, per factam mutationem, novamque formam arborum *L. 18. §. 3. de Pignor. act.* ita, ut si etiam oppignoratio rem, quæ ex arboribus oppignoratis confecta est, afficere debeat, speciali pacto opus sit *d. L. 18. §. 3.* Quod si tamen ex sylva, pignoris jure obligata, creditori satisfieri non possit, in subsidium ad res, quæ ex arboribus sylvæ oppignorate, confectæ sunt, ex æquitate denuo recurrendum esse, atque eam tacite creditori obligatam esse debere, *Dd. statuunt, vid. CAEPOLL. de servit. Praed. Rust. Cap. 22. n. 7. DN. KREBS de Lign. & Lapid. P. 1. Cl. 12. Sect. 3. §. 16.* Ex quo pignoris jure etiam illud dependere videtur, quod creditor debitorem rei hypothecæ obnoxiam, qui in solvendo moras necit, prohiberi possit, ne ex arboribus, ex sylva oppignorata dejectis, aedificia exstruat, aut aliquid simile conficiat, ne jus ipsi in sylva constitutum, ita debitoris facto evertatur; aut minimum cogere illum poterit, ut in re ex arboribus istis confecta, novum constituat pignus. *Conf. BACHOV. de pign. L. 3. c. 9. §. 7. sq.* Ex jure demique possessionis, quod ad jura in re passim referri solet *arg. L. 1. §. 1. de superfic. L. 1. §. fin. & L. 2. uti possidetis. L. 3. §. 13. de A. & A. P.* circa arbores vento de-
De Jure
Posses-
sionis

oppignorata, inque eam immisio facta, creditor arbores ex ea dejectas suas non facit; sed de iis, ut de omnibus fructibus perceptis, rationem reddere tenetur. *Ord. Proc. Saxon. Tit. 39. §. In Fall num in fin. CARPZ. P. I. C. 32. D. 28.*

§. XXXI.

*In iure
ad rem
agitur de
arboribus
turbine
dejectis.*

*De pactis
intuitu
illarum
initis.*

Haec potissimum sunt, quae quoad jus in re, circa arbores turbine dejectas, legibus statuuntur. Non minus tamen frequens illarum mentio est in argumento juris, quod in personam ad rem obligatam competit. Uti vero ex obligatione illud jus oritur, haec vero maxime ex conventionne, & delicto promanat; ita de his singulariter tractandum est, atque cum conventio quidem pactum, atque contractum complectatur, in tractatione juris arborum, vento dejectarum, haec duo potissimum quoque considerata veniunt. Pacta quidem de iis iniri posse, dubium non est, cum omnis res, quae dominio nostro subicitur, in pactum deduci possit, *Princ. 7. de Inut. stipul.* Itaque pacto quis sibi prospicere potest, ut ex sylva alienata, vel aliena sibi relinquantur, vel concedantur arbores vento depressae. Quod ubi factum, num ad eum quoque casum, si tota, vel maximam partem, sylva prostrata fuerit, cum quidem pacifcentes de illo casu nihil expresse egerint, pactum extendendum sit? non adeo expeditum est. Equidem cum nemo cum alterius damno locupletari debeat *L. 14. ff. de Cond. Ind.* atque quicquid in praerudicium alterius contractentium maxime tendit, in dubio restringendum esse aequitas jubeat; neque etiam suum jactare quis facile praesumendum sit; pactum, quo jus arbores vento dejectas tollendi alicui constituitur, casum ubi omnes vel plurimae arbores dejectantur, de quo tanquam raro contingenti non cogitatum fuisse, praesumitur, non continere videtur, cum & dominus, qui fructus, vel partem sylvae concessit, non totam sylvam concessisse censendus sit. *Vid. sup. §. 9.* Caeterum pacta varia contractibus de sylvis initis, ratione arbo-

borum vento dejectarum, adjiciuntur, quae ex natura contractuum, quorum intuitu ineuntur, explicanda veniunt.

§. XXXII.

Contractus qui intuitu arborum, ventorum injuria *Contra-*
 prostratarum, iniiri solent, ac possunt, varii occurrunt. Ex *ctus*
 realibus mutuum se primo fitit, ubi quanquam rarius ar- *quando-*
 bores vento dejectae, proprie in hunc contractum venire *que de*
 solent; fieri tamen potest, ut ejusmodi arbores alicui den- *iusdem in-*
 tur, ea lege ut vendantur, & pecunia inde redacta utenda *euntur.*
 relinquatur, quo casu proprie mutuum contractum esse *mutuum*
 dicendum est. *L. ii. pr. ff. de reb. Cred. & L. 8. C. Si cert. per.*
 Unde etiam si in fraudem SCti Macedoniani filiosam. ven-
 dendae datae fuerint illae arbores, nihilominus locus SCto
 esse debet, *per L. Item si 7. §. 3. ff. d. SC. Maced.* ita ut filiosam.
 pecuniam quam per venditionem arborum conse-
 quitur, restituere subministranti arbores, non teneatur.
 Si centum arbores certae longitudinis, & qualitatis e. c.
 50. Schwell-Eichen / Spieß-Eichen vel lignorum confectorum
 certa quantitas, e. c. 100. Klostern Eichen / oder ander Holz /
 & quidem certae longitudinis, ex arboreto dejecta alicui
 detur, ea lege ut tantundem reddatur; non dubito, quin
 mutuum contractum sit *pr. I. Quib. mod. re contrab. ubi Dd.*
 quo in casu ea omnia quae alias ad contractum mutui
 pertinent, hic locum quoque inveniunt. In contractu
 depositi sibi quoque locum vindicant arbores turbine de- *depositum*
 jectae. Namque cum rebus mobilibus annumerentur
 ejusmodi arbores, in depositum illas proprie cadere ambi-
 gendum non est. Quo facto, tantum abest, ut deposita-
 rius arbores istas ad usus suos adhibere queat, ut potius
 dolum & culpam latam §. 3. *7. quib. mod. re contr. obligat.*
L. 32. ff. depof. & si ad depositum recipiendum, se obtulerit,
 culpam levissimam *L. i. §. 35. dep.* praestare teneatur, quod
 & tunc quoque obtinet, ubi depositarius custodiam, circa
 rem,

Sylva sequestrata, quid de arboribus dejectis juris?

rem, quo casu depositum in mandatum degenerat, in se recepit, *STRYCK. de Caut. Contr. Sect. II. cap. 3. §. 6.* Depositi species sequestrum est, quod in arboribus vento dejectis, nonnunquam locum habet. Ubi enim de sylva controversia est, vel de jure lignandi, aut in specie de jure tollendi arbores vento dejectas, interim dum lis sententia determinetur, interdum sequestro custodia sylvae, aut arborum controversarum committitur. Maxime vero tunc locum sequestratio habet, quando lite de sylva exorta, illa stragem ventorum injuria patitur, & ex venditione arborum dejectarum facta a possessore, irreparabile alteri parti immineat detrimentum. Eo enim in casu magistratui incumbit, occurrere dilapidationi, tum, ne altera pars ex facto illicito alterius, jure & emolumento suo privetur, tum etiam, quia publice interest, ne quis re sua male utatur §. 2. *J. de his qui sui vel alien. jur.* Imprimis autem lignorum atque sylvarum curam habere debet magistratus, ne usui Reipublicae tam necessaria deficiat materia; unde recte decernitur quandoque sequestratio. Qua quidem a jure constituta, possessio parti, quam in illam ante habuit, salva atque integra remanet, *COLER. Proc. Exec. P. I. c. 2. n. 63.* quanquam in voluntaria sequestratione fecus sit, *COLER. d. l. n. 64.* Cæterum, custodia sylvae aut arborum committitur curae sequestri, sub lege reddendarum rationum, & restituendi eas, vel pretium illi, cui judex in sententia adjudicaturus est. Praeterea vero officium sequestri in eo consistit, ut tanquam administrator bonorum alienorum, ex sylva aut arboribus sequestratis in usus suos nihil convertat, sed omnem operam atque diligentiam adhibeat in administranda, & custodienda sylva, arboribusque dejectis, inventarium conficiat, & si arbores quam plurimae vento dejectae fuerint, illas justo pretio vendat, rationem reddat, & finita lite victori omnia restituat. vid. *STRYCK. de Caut. Contr. Sect. 2. c. 3. §. ult.*

§. XXXIII.

§. XXXIII.

De Pignore, quatenus jus in re tribuit actum supra §. 28. hoc loco de contractu pignoratitio dicendum. Ubi quidem si conventum fuerit, ut in securitatem crediti sylva pignoris loco creditori detur, arbores inde dejectæ, ipsi regul. non obveniunt, nec ejus lucro cedunt, sed ille de iis & perceptis, & quicquid exinde percipere potuisset, tenetur, *L. 3. C. de Pign. Act.* actioneque pignoratitia, illas a creditore suo petere potest debitor, debitore per solutionem jamjam liberato; aut si illud nondum factum, in solutionem imputari debent arbores istae, ventis ex sylva oppignorata dejectæ, quas creditor in usus suos convertit atque percepit *L. 1. & 2. C. de Pignor. Act.* in tantum, ut si creditor perceptione arborum istarum illud consecutus sit, quod debetur, pignus ipso jure liberetur, *d. L. 1. C. de Distract. Pign.* Contractui tamen pignoratitio quandoque adiicitur pactum antichreticum, quo quidem agitur, ut usurarum loco creditor fructus pignoris percipiat. Quod quidem interdum tacite adjectum censetur, cum res sc. frugifera data pignori. *a. l. 8. in quibus causis pign. vel hypoth. tac. contr. adjecto* Quo pacto, sylvae oppignoratiioni adjecto, quatenus creditor arbores ex ista ventorum vehementia dejectas, percipere valeat? disquiri solet. Quemadmodum vero in hoc pacto semper cavendum, ne fructus a creditore percepti legitimam usurarum quantitatem excedant, *a. L. 14. l. 17. C. de Usur. & d. l. 8. CARPZ. P. 2. C. 30. D. 40. n. 4. & D. 41. nisi forte quoad fructus incertos expresse antichretis constituta, l. 17. C. de Usur. in quibus excessus toleratur, sed tamen non adeo immodicus, BACCHOV. de pignor. Lib. 1. c. 14. CARPZ. d. l. Def. 41. DN. PRAES. Resp. XLVII. Cl. XI. p. 670. Videtur tamen pacto antichretico in sylva constituto, maxime quoque ad id semper respiciendum esse, num sylva caedua sit, an incidua; ita ut in sylva caedua, cum proprie illius arbores tantum fructuum nomine veniant, creditori*

liceat, arbores ex iis dejectas, sibi vindicare, dummodo non nimium usurarum modum exuperent; in sylva incidua vero arbores dejectae, cum ad proprietatem magis, quam fructus referendae sint, in sortem semper imputari debeant, *Conf. §. 21. sup.* Quod si tamen in pacto antichretico in specie etiam de sylva incidua actum fuerit, tunc arbores illas vento dejectas percipit creditor, atque excessus quoque legitimarum usurarum, ipsi non denegandus, ob incertitudinem existentiae casus, quo deiciantur arbores. Ubi vero sylva nimiam passa stragem fuerit, in sortem imputandum erit, quicquid exuperat usuras, ne tota proprietates expiret, atque cum insigni debitoris damno ad creditorem transferatur.

§. XXXIV.

Num in stipulationem veniant arbores turbine dejectae?

De stipulatione damni infecti

In contractu verbali de arboribus, turbinum vi dejectis, agi posse dubio caret ob *pr. 7. de Inur. Stip.* Cum vero stipulationes solemnes rariores hodie sint, & pactis plerumque id absolvatur, ad quod olim verborum solemnitas requirebatur: igitur, quod de pactis supra dictum, ad hunc contractum applicare licet. Uti vero stipulationes, in conventionales, & necessarias, sive judiciales dispescuntur: ita ad conventionales stipulationes dicta praecipue pertinent; in necessariis tamen adhuc aliqualis in nostra materia superest usus. Species nimirum harum, cautio vel stipulatio de damno infecto est, quae potissimum in jure arborum ventorum violentia dejectarum locum quoque habet. Namque si arbor ita vetustate correpta sit, aut alio vicio interno laboret, ut quovis leviusculo exorto vento prolapsura, atque sic, ne vicinae domui aut segeti, hortis, vel vineis damnum magnum inferat, periculum sit, vicinus cautionem de damno infecto, a domino arboris exigere *L. 24. §. 9. & 10. ff. de damno infect.* & damno postmodum dato, actione ex stipulatu, illum ad ejus restitutionem compellere potest, *L. 18. §. 6. ff. cod.* Quod si etiam arbor

bor ejusmodi, in locum publicum promineat, ejusque ex ruina damnum aliquod metuatur, judex ex officio vel cautionem exigere, vel quod tutius simpliciter injungere potest, ut tollatur, *vid. D. SCHOEFF. ad ff. tit. de damn. inf. n. 3.* Stipulatione hac, de damno infecto interposita, ulterius illa extendi nequit, nisi ad arbores istas, quae intrinsicose laborant vicio, & cujus intuitu cautum. Igitur si contingat, ut tempestatum injuria; nimiaque turbinum violentia arbores dejiciantur, atque ita non ex vicio arborum, vicinis aedibus, segeti, aut vitibus damnum aliquod datum sit: ad resarciendum illud, dominus arborum non tenetur, etiamsi stipulatio forte de damno infecto, quod ex arboribus vetustate correptis metuitur, commissa fuerit, *L. 24. §. 9. ff. de damn. inf.* Casus enim, qui extrinsecus accidunt, & qui vim habent divinam, *d. l. §. 4.* dominus impedire nequit, nec quicquam est, quod tempestatum violentiae resistere possit; itaque nec ad casus extrinsecos stipulatio pertinebit, quae de intrinsicose arborum vicio fuit inita. Nihil autem obstat, quo minus & per ejusmodi stipulationem ex voluntate contrahentium, in specie & de ejusmodi casu, si quoque arbores validae & virentes, violentia turbinum prosternantur & damnum inferant, agi possit; ubi dominus arborum, aequae ad resarciendum damnum ita illatum, absque omni dubio tenebitur. Sed si cautio haec non interposita fuit, num damnum ex dejectione arborum vicino datum, plane resarciendum non erit? Ejus rei decisionem suppeditant *L. 6. L. 7. §. ult. L. 9. §. 1. & 2. ff. de damn. inf.* Nimirum hoc casu actio quidem nulla proprie competit, qua is, qui damnum perpeffus est, ad ejus restitutionem, contra dominum arborum agere queat, *d. L. 6.* jus tamen retentionis conceditur, donec damnum datum resarciatur. Quod si etiam in tollendo arbores dominus cunctetur, contra illum agi potest, ut compellatur, ad arbores istas sive tollendas, sive ut pro de-

relictis illas habeat *d. L. 7. §. ult.* atque si tollere arbores velit, simul omne detrimentum, ex dejectione arborum facta, refarcire cogitur. *vid. d. supra §. 21. in fin.*

§. XXXV.

Quando de arboribus nostris agatur in emptione venditione?

Ex contractibus consensualibus primum emptio venditio occurrit, quae quandoque circa arbores turbine dejectas occupatur. Ubi notandum, in venditione rutorum caesorum, simul venditas censeri, arbores ventorum violentia dejectas, sive ruta caesa in genere vendita sint, sive etiam ruta caesa, quaeque fundi non sunt, in specie fuerint nominata *vid. L. 66. §. fin. de Cont. Empt. & D. KREBS. de lign. & lap. P. I. Cl. 6. Sect. I. §. 6. n. 4. jung. supra §. 2. in fin.* Alias vero fundo, vel sylva simpliciter vendita, non simul emptor arbores vento, ante emptionem dejectas, petere potest actione empti, nisi in specie arbores istae, sive ruta caesa vendita sint, *L. 17. §. 6. ff. de Act. Empt.* adeo, ut etiam sylva a venditore emptori tradita, is actione ad exhibendum petere queat ruta caesa *d. L. 17. §. 6.* Et licet etiam ad fundi usum v. c. aedificandum, vel comburendum, destinatae fuerint illae arbores, nihilominus tamen eas emptor petere nequit, *d. L. 17. §. 2.* Ratio ejus rei haec est, quod arbores tamdiu fundi esse censeantur, quamdiu cum ipso cohaerent, *arg. L. 44. ff. de R. V.* quando vero per violentiam ventorum, ante venditionem fractae dejectae, vel erutae, a fundo separatae sunt, neque ejus amplius pars esse, aut fundo vendito, in ejus venditione contineri possunt, *d. L. 17. §. 2. & L. 66. §. 6. ff. de Cont. Empt.* Caeterum si contingat casus, ut arbores ex sylva vendita post venditionem, turbine injuria prosternantur, quaestio oritur, num venditio subsistat, & quis damnum ejus rei sentire debeat? Et parata est responsio; subsistere eam, & damnum emptoris esse: quoniam sc. emptio omnino valida est, simul atque de pretio conventum, licet nondum facta traditio fuerit. Itaque si postea arbores turbine dejectae fuerint ex sylva ven-

vendita, eaque longe minor, aut deterior esse cœperit: emtor tamen, quod de eo queratur, non habet, cum hic casus absque dolo & culpa venditoris, qui tanquam speciei debitor eam praestat, prout in potestate ejus est, acciderit, ideoque ipsi nihil imputari queat §. 3. *J. de Em. & vend.* Tum tamen & venditor, in arboribus istis dejectis, nullum jus sibi tribuere potest; sed cum damnum emtoris sit, ejus quoque commodum esse aequae aequum est. *d. §. 3.* Quando quis contemplatione arborum, fundum emere constituerit, interim vero, dum de hac reagitur, antequam venditio perfecta sit, plurimae, vel omnes arbores vento dejectae fuerint; nihilominus vero inter rem & pretium consensus sit; interest, num partes, vel alteruter contrahentium sciuerint, vel ignoraverint casum, qui in sylva contigit, antequam venditio perfecta. Si uterque ignoraverit, emtio fundi plane non contracta videtur *L. 58. ff. de Contr. Em.* & si quid eo nomine solutum fuerit, indebiti conditione repeti potest *L. 57. pr. ff. eod.* Limitantur tamen haec ita, ut si minima pars sylvae prostrata fuerit, subsistat emtio atque venditio, & aestimatione, habita boni viri arbitratu, de pretio tantum remittatur emtori, quantum ex dejectione facta, sylvae decrefcere fuit inventum. *d. L. 55. pr.* Quod si sciverit venditor, ante venditionem sylvae stragem ventorum injuria factam fuisse, ignorante emtore, si quidem tota sylva periit, venditio non subsistit; si vero quantacunque pars remaneat, subsistit, & venditor emtori, ad id, quod interest, tenetur, *d. L. 57. §. 3.* Si ignorante venditore, sciverit emtor casum in sylva, quam emit contigisse, venditionem stare, & pretium ab emtore venditori integrum, si non depersum est, solui oportet, *d. L. 57. §. 2.* Uterque contrahentium si sciverit sylvam prostratam esse, venditio plane nulla est, & dolus inter utramque partem compensatur, cum negotium, quod ex dolo utriusque partis venit, stare non concedatur, *d. L. §. ult.* In ipsa

ipfa arborum, ventorum violentia dejectarum venditione adhuc notari meretur, quod illae si venditae fuerint, ad opus inde faciendum, postmodum vero, incisco quidem venditore, reperiantur cariosae, vitiosae & inutiles, emtori a venditore restituendum esse, quanti minoris emturus fuisset, si vitium arborum scivisset. Ubi vero ex dolo venditoris, illoque sciente qualitatem arborum venditae fuerunt, is omne interesse & detrimenta, quae ex ista emtione traxit, emtor huic praestare tenetur, *arg. L. 13. pr. ff. de Act. Em.*

§. XXXVI.

*Quando
in loca-
tione con-
ductione?*

In locatione atque conductione sylvarum, saepissime de arboribus turbine dejectis agitur, dubiumque oritur, num illae, locata sylva, ad colonum pertineant? Si sylva caedua locata fuerit, equidem ambigendum non est, quin arbores ex illa dejectae, ad colonum spectare debeant, cum locatio ejusmodi, eo intuitu potissimum inita censetur, ut fructus inde percipiat colonus, ad quos, ut aliquoties dictum, sylva caedua refertur. Sylvae inciduae locatione inita, nisi expresse contrahentes de arboribus quoque vento dejectis egerint, illae colono non obvenient. Interim quidem modicus tantum usus, & quatenus pro necessitate sua, aut pro refecutione praedii locati illis indiget, concedendus est colono, *arg. L. 12. ff. de Usuf.* Alias vero, & si contra voluntatem locatoris arbores vento dejectas sibi arrogare audeat, locati actione contra ipsum experiri poterit locator; tenetur etiam *ex L. XII. Tabb.* arborum furtim caesarum, & interdicto quod vi aut clam *arg. L. 25. §. 5. ff. Locat. Cond.* Quandoque sylvae frugiferae ita locantur, ut jus glandium legendarum tantum competat colono. Quo facto, illi plane nullum jus simul in arboribus istis glandiferis turbine dejectis tribuitur; quamvis glandes adhaerentes adhuc arboribus, legere queat. Quod si vero nimiam stragem sylva glandifera perpessa fuerit, ita ut

con-

conductor magnum in fructibus percipiendis sentiat damnum, de mercede, quam solvere conductor locatori promiserat, nonnihil remitti debere, ipsa aequitas jubet, quem admodum etiam cautum in *L. 15. §. 2. ff. Loc. Cond.* Interdum in sylva usus lignorum cremialium saltem conductori locatur, de quibus actum §. 3. ubi dubium videtur, an ejusmodi locatione simul quoque arbores vento dejectae comprehendantur? Lignorum istorumvero locatione facta, illa non simul continere videtur arbores turbine dejectas. Namque ejusmodi ligna tantummodo concessa sunt, quae alii usui, quam ad concremandum, inferuire nequeunt. Ast arbores vento dejectae etiam ad opus faciendum, aedificandumque adhiberi possunt: proinde colono fas non erit, eas sibi vindicare; sed vel locator eas ipse ad aedificandum adhibere, vel aliis illas ad ejusmodi usum vendere potest. Quod si tamen carie, & putrefactione essent confectae arbores turbine dejectae, ut ad aedificandum inutiles plane existerent, & non nisi ad comburendum idonei essent, sub hoc contractu quoque comprehenduntur, *vid. D. KREBS. de lign. & lap. P. 1. Cl. 6. Sect. 1. §. 3.* Dicta de locatione ad venditionem quoque applicari poterunt, quod sc. & sub venditione arborum cremialium arbores vento depressae non contineantur.

§. XXXVII.

Ex quasi contractibus nonnunquam negotiorum gestio circa arbores vento dejectas versatur. Ubi enim quis alris in ne-
 terius absentis negotia gerenda suscepit, in ejus bonis gortiorum
 sylva reperitur, quae injuria tempestatum stragem arbo-
 rum sustinuit, illarum quoque legitimam adhibere debet gessione?
 curam. Unde debet convenienti tempore illas tollere, ne putrefactioni relinquantur, atque si usui praedii absentis domini non inferuire queant, legitimo pretio vendere. Cum enim ad culpam levem, *L. 20. C. de Negot. Gest.* & certis casibus levissimam §. 1. 7. de *Oblig. quae quas. ex cont.* praestandam obligatus sit, nequicquam eorum ipsi negligendum est,

H

quod

In tutelae administratione ad quid obligetur tutor? quod absentis commodum promovere potest. In tutelae, curaeve administratione, eodem modo tutori, atque curatori incumbit curam arborum vento dejectarum agere: imprimis vero ejus est, in locum dejectarum novas supplantare, atque substituere arbores, ne sylva tota pereat pupilli, atque sic pupillus damnum incurrat. De dejectis arboribus vero, ut sylvae integrae parcatur, quantum ad praediorum necessitatem opus est, ad comburendum adhibeat, quaeque ad aedificandum inferuire possunt, in refectionem praediorum pupillarium conuertat, aut, si nec hoc necessitas exigat, illas vendat, atque pecuniam inde redactam in usum pupilli vel minoris vertat. Ubi vero horum tutor nonnihil neglexerit, aut in proprios usus illas converterit, tutelae actione ad refacienda damna pupillo obligabitur. In rerum, ac hereditatis communi, ad communicanda commoda, quae ex arboribus vento dejectis, ex sylva communi, aut hereditaria percepit administrator, ex quasi contractu obligatus, tenetur, & si in praejudicium & consortium & coheredum quid egerit, communi dividendo, & familiae eriscundae judicio conveniri potest.

§. XXXVIII.

De delictis circa arbores turbine dejectis. Haec potiora sunt, quae in contractibus de arboribus circa arbores turbine dejectis occurrere solent, & quanquam in reliquis contractibus nonnunquam de iis quoque agi, non inficibine dejectis. Progredimur itaque ad delicta, quae circa arbores vento dejectas perpetrantur. Pertinet huc damnum injuria in iisdem datum. Quodsi enim animo doloso arbores quis ita conficiat, ut necessario cadere cogantur, exorto quovis vento, ad refarciendum damnum, vel judicio legis Aquiliae, vel arborum furtim caesarum actione tenetur, *L. 1. ff. Arb. Furt. Caesar. L. 25. §. 4. ff. Loc.* Praesertim legis Aquiliae actione tenetur is, qui arborum, sive propriarum, sive alienarum radices ita dolose praecidit, atque evellit, ut vento postmodum

modum supprimantur, & in vicina praedia, eorumque segetes, arboreta, vel aedificia decidant, & his noceant *arg. §. 5. 7. & L. 31. ff. ad L. Aquil. & arg. L. 11. §. 4. ff. eod. jung. L. 30. §. 3. eod.* Actio ista Legis Aquiliae tum quoque locum habet, quando radicitus evelluntur arbores, quanquam non statim, sed demum ventorum vi concussae concidant. *L. 7. §. 2. ff. Arb. furt. caesar.* atque tum damnum dominus arborum, sibi ex evulsione illarum datum, hac actione persequi potest. Ea legis Aquiliae actio competit quoque usufructuario, si arbores in sylva usufructuaria dolose ita corruptae fuerint, ut eo magis ventorum violentiae subsint, *L. 13. pr. ff. Quod vi aut clam*, uti etiam socio contra socium in arboribus communibus illa datur *d. l. 13. §. 3.* & denique omnibus, qui in sylva sibi propria, sive aliena, jus caedendi arbores habent, *d. L. §. 4.* quibus etiam interdictum quod vi aut clam conceditur. *d. l. pr.* Actione arborum furtim caesarum ulterius quoque, ad consequendam damni restitutionem, ex eo quod quis corruerit arbores, ut eo facilius ventorum vehementia possint proferri, perpeffi, agi potest, ita, ut si supra dictis actionibus suum dominus nactus non sit, hac actione illud petere queat una cum poena, ut ita in duplum haec actio competat. *L. 1. L. 7. ff. Arbor. furt. caes.* Et quanquam ipsae arbores penitus caesae non fuerint, nihilominus tamen, si eo animo corruptae fuerint, ut violentia ventorum supprimantur, cui antea resistere poterant, dum adhuc integrae erant, actio ista locum inveniet, tanto magis, cum ob solam deglabrationem, ubi arbores cinguntur (quod ringeln nostrates dicunt) eadem concedatur. *L. 5. ff. d. 1.* In Saxonia si arbores quis non animo lucrificandi, sed nocendi caedat, & corrumpat, atque damnum ita aliena cui inferat, non tantum aestimationem illarum, domino solvere tenetur, sed & praeterea pro unaquaque arborum 30. solidorum, 30. Schilling Pfennige i. e. duarum sexagenarum poenam luere debet, quemadmodum statutum

Land. X. Lib. 2. art. 28. & Const. El. 37. P. 4. ibique CARPZ. Quod si etiam ille, qui damnum dedit, non habeat, unde poenam istam solvat, arbitraria carceris, aut alia poena afficiendus est. *d. Const. 37.* Imo si damnum dolo malo datum nimium magnum sit, pro diversitate circumstantiarum, vel relegatione, vel fustigatione punitur, *d. Const. 37. CARPZ. Pr. Crim. qu. 38. n. 17. D. STRYCK. U. M. ff. T. Arb. furt. caesar. §. 4.* Loquuntur tamen dicti textus tantummodo de arboribus frugiferis *L. X. d. l. ibi: Wer Holz abhauet / das gestift ist / oder tragende Bäume zc. Const. 37. Diejenigen so tragende oder fruchtbare Bäume zc.* non ideo tamen excludendae prorsus erunt illae quoque arbores, quae quidem fructus, qui usui esse possunt, nullos proprie sic dictos ferunt, ex quorum tamen ramis (*Haaren*) dominus non nihil commodi, in re oeconomica percipere potest, v. c. salices, quas & *Conscit. Sax.* diserte nominat; cum ob paritatem rationis leges hae commode ad istas arbores extendi possint.

§. XXXIX.

*De furto
arborum
turbine
dejecta-
rum.
Ejus poe-
na iure
Romano.
Iure Im-
perii*

Ubi lucrificandi animo arbores turbine dejectae contrectantur, non sola praestatione aestimationis fures liberabuntur, sed praeterea quoque eos poena expectat. Iure Romano quidem furtum arborum, vi ventorum quoque dejectarum, vindicatur actione furti, conditione furtiva, & ad exhibendum actione *L. 8. §. 2. ff. arb. furt. caes. L. 25. §. fin. ff. de furt.* ut nil dicam de *R. V.* quae adversus possessores earum datur. Coercetur tamen & temeritas agentium extraordinaria animadversione *l. f. ff. de Furt.* Ast iure hodierno Imperii, ex *Constit. Crim. CAROLI V. art. 168. ubi Clasen.* pro qualitate delicti ordinaria furti poena affiuntur, qui arbores caesas furantur. Atque cum arbores istae, quae turbinum vi dejectae sunt, eandem fere conditionem habeant, quam quae caesae sunt, eadem quoque furti poena in illos, qui easdem furantur, statuta esse videtur. Iure Sax.

Sax. quoque arborum, ventorum vi dejectarum, furtum eodem modo puniendum est, quo alias in fures arborum caesarum animadverti solet. Poena autem Jur. Sax. provinciali in fures lignorum haec statuta est, ut distingatur, inter furtum nocturnum, atque diurnum. Furtum nocturnum lignorum caesarum suspendio plectitur Land:R. *Lib. 2. art. 28. ibi: Wer auch des Nachts gehauen Holz oder Graß stiehet / das soll man richten mit der Wyde.* Furtum diurnum autem poena alia corporis afflictiva, v. c. fustigationis punitur Land:R. *d. 1. ibi: Stiehet ers des Tages / es gehet ihn zu Haut und Haar.* Sed & furtum nocturnum arborum aliter non punitur laqueo, nisi pretium illarum excedat 5. solidos, sive ducatos Hungaricos; si enim infra hanc quantitatem aestimatio arborum sit furto ablatarum, poena locum invenit fustigationis, id quod innuere videtur *Gloss. ad d. art. 28. ad verba. Stiehet er des Tages.* Jure Sax. Elect. nullo respectu habito ad furtum diurnum, aut nocturnum, indistincte furtum arborum ordinaria poena, qua fures alias afficiuntur, plectitur *Const. Elect. 37. P. 4. §.* Und diejenigen etc. atque ita tantummodo in definienda poena ad aestimationem respicitur. Equidem *CARPZ. d. Const. 37. d. 3.* plerumque furibus ejusmodi poenam fustigationis imponi, ait, neque unquam meminisse vult, poenam capitalem eo in casu dictitatum fuisse. Sed exinde non inferendum est, quod poena capitalis locum non habeat: quod si enim de quanto, & pretio arborum furto ablatarum certo constat, non dubitandum, quin ob legis Saxonicae expressam sanctionem, poena laquei imponenda sit. Quod & ipse *CARPZ. d. l. n. 5.* non negare videtur, illud tantum asserens, quod dicta poena rarius imponi possit, cum saepius in illo crimine de corpore delicti, & quantitate fati certo non constat. Atque ita quoque Jur. Sax. El. si quis arbores turbine dejectas furatur, atque de earum quantitate ita appareat, ut 5. solidos excedat, absque dubio poena suspendii

locum habebit, ob generalitatem textus in *d. Const. 37.* quae in genere furti poenam iis, qui lucrificandi animo arbores tollunt, imponit. Quod si haec furta ab illis commissa, quorum fidei juratae sylvae, nemora, arbores, & ligna concredita sunt, jure communi quidem rigor illius poenae cessabit. *CARPZ. Qu. 185. n. 10.* Sed in nostra Saxonia Constitutio Div. Augusti a Potentissimo Rege Anno MDCC V. innovata, & hic locum habebit. Nec dubito, quin secundum illius rigorem suspendii poena locum habeat, si summam sufficientem ablatae arbores conficiant, modo de certitudine summae liquido constet. His furtis officialium ut obviam eatur, consultum est, ne illis arbores vento fractae, vel dejectae, loco accidentis, ut vocant, relinquuntur. Agit hac de re graviter ill, *SECKENDORF. in Statu Princ. Germ. c. 3. Rub. von Forst. Dann vid. dict. supr. §.*

§. XL.

De incendio illarum arborum.

Furtum arborum ventorum vi dejectarum excipit illarum incendium. Uti vero illud vel ex culpa, vel ex dolo ejus, qui exurit arbores, contingit; ita diversi ex eo quoque consequuntur effectus. Incendium culposum quandoque exoritur, si in sylvis, aut prope easdem ignis habeatur, quod maxime die ventoso ad arbuſta, & sarmeta arida porrigere, atque sic cum tota sylva arbores dejectas exurere potest. Cum vero magnum, tum dominis sylvarum, tum ipsi reipublicae, ita inferatur detrimentum, recte publicis legibus pastoribus, aut qui alias in sylvis habent, quod agant, sub certa poena interdicitur, ne in sylvis, aut prope easdem ignes habeant. Unde saluberrime in ordinatione Marburg. sub poena 10. aureorum illud prohibitum refert. *D. KREBS. Tr. de lign. & Lap. P. 1. Cl. 2. Sect. 2. §. 15. n. 1. Vid. Edit. Magdeb. d. 1701. Corp. Const. Magdeb. P. III. p. 568. 638.* Sic ejusmodi culpa in sylvis exoriri potest, si, qui prope sylvas praedia habent, in stipulas, aut spinas ignem, comburendarum illarum gratia, immittant, atque ille ex culpa

culpa eorum, qui spinas concremare volunt, maxime quod die ventosa illud factum fuerit, ulterius euagetur, atque progrediatur, atque sylvam, ejusque arbores, tum integras tum dejectas, incendat. *vid. L. 30. §. 3. ff. ad L. Aquil. Conf. Exod. 22. v. 6.* Unde & merito ne accensio stipularum, atque spinarum fiat, prope sylvas publice prohibetur. Quod si itaque damnum ex culpa, & negligentia comburentis spinas, vel quocunque modo igne, in arboribus vento dejectis, datum fuerit, ad restitutionem ejus, ille, qui dedit, tenebitur *vid. d. L. 30. §. 3. & L. 1. 2. C. ad L. Aquil. L. 28. §. 12. circ. fin. ff. de pœn. c. 6. X. de Injur. & damn. dat. Land R. Lib. 2. art. 38.* sique nimis lata intercedat culpa, damnumque magnum datum fuerit, fustigationis quoque poena, illi, qui incendium sylvarum fecit, imponi potest, *vid. CARPZ. P. 4. Const. 17. d. 12.* Incendium vero arborum illarum, quod ex doloso animo perficitur, alia, eaque severiore, poena punitur. Incendiariorum aedificiorum dolosos ultricium flammaram poenam luere, in vulgus notum est, *vid. L. 28. §. 12. ff. de Poen. Conf. Const. 17. P. 4.* Sed num ea poena satis atrox ad incendiarios sylvarum, atque arborum, sive caesarum, sive vento dejectarum, extendenda sit, non satis expeditum est. Secundum jus civile Romanum quidem mitiorem poenam obtinere, evinci potest, *ex d. L. 28. §. 12. ff. de Poen.* quippe quod incendium, quod inimicitiae, aut praedae causa in oppido fit, tantum igne, quod vero in villa factum est, aliquo lenius puniri vult. Jura tamen hodierna, maxime *Const. Crim. Caroli V. art. 125. junct. Const. 17. P. 4.* generaliter cum disponant, & incendiarios indistincte ultricibus flammis comburi jubeant, eo quoque casu, ubi sylva, ejusque arbores sive caesae, sive dejectae, animo inimico incensae fuerint, poenam ignis imponi debere non dubitaverim; idque tanto magis ita sese habere puto, cum res, quae injuriae pravorum nimis expositae sunt, ab eorum malitia severioribus poenis vindicari debeant. In-

primis

primis vero merentur ligna publice defendi: quoniam illorum usus Reipublicae maxime utilis, imo necessarius est. Et in hanc sententiam D. Scabinos Lips. respondisse reperio *ap. CARPZ. Pr. Crim. qu. 38. n. 36.*

§. XLI.

*De Homi-
cidio
quod ar-
boribus
turbine
dejectis fit.*

Cum arbores, quando vi turbine deiciuntur, obvia quaeque proferant, atque suppriment: non raro contingit, ut homines, qui per sylvas iter faciunt, arbores dejectae misere opprimant. Quo quidem casu existente, ita ut nullus dolus aut culpa subit, nihil equidem est, quod domino sylvae imputari queat. Ubi tamen aliqua negligentia domini concurrat, non ab omni omnino poena immunis erit. Igitur si, saepius praesertim, monitus fuerit, ut arbores, quae in viam, per quam saepissime iter fit, prominent, atque quovis levi exorto vento in praetereuntes prolapsurae sunt, tollat, ille vero haec neglexerit, atque sic suppressio postmodum contingit, dominus multam carceris, relegationis, aut, pro modo negligentiae, fustigationis quoque poenam incurret. In Saxonia praeterea ad exoluendum Werigeldum tenetur *Land-R. lib. 2. art. 38. eo in casu ubi ultra relegationem poena corporis afflictiva non imponitur Const. II. P. 4.* Si, struendarum insidiarum ergo, arbores prope iter positas ita quis conficiat, praecidendo forte radices, ut, qui per sylvam, aliumve locum profecturus est, die ventoso, ex deiectione arborum supprimitur, ordinaria homicidii, vel latrocinii, si depraedationis causa factum fuerit, plectendus est.

§. XLII.

*De Actio-
nibus ra-
tione ar-
borum
turbine
dejecta-
rum com-
petentibus.*

Quae de arboribus turbine dejectis haecenus exposuimus jura effectus suos fortiuntur per actiones, quibus illa in iudicio peti, defendique possunt. Cum vero non quidem aliae actiones circa jura arborum vento dejectarum committantur, quam quae ex negotio, unde jus illud oritur, alias dari consuecunt, inque iis nihil omnino singulare occurrat;

rat; proinde multa de iis praeter ea, quae passim a nobis monita, adducere superfedemus. Illudque nobis dixisse sufficiat, in eligendis actionibus maxime ad causam, ex qua jus competit, recurrendum, & ea actione in iudicio experiendum esse, quae maxime commoda videtur §. 5. 7. *Quod cum eo qui in al. por.* Unde si ex iure in re, nobis in sylvam, aut arbores, ex ea vento dejectas, facultas competat, rei vindicatione, actione confessoria, & aliis ejusmodi actionibus, quibus jus in re persequimur, agendum erit. Si personam nobis ad praestandas illas arbores obligatam habemus, actionibus ex conventionibus vel delicto oriundis, quod nobis debetur, peti poterit. *De jure tantum adhuc de jure, quod Principi, ratione vento dejectarum arborum, in fundis privatorum (nam de arboribus in fundis publicis §. 8. actum) competit, commemorabimus. Notandum autem primum, id quod ex naturali dependet ratione, Principem, si subditis dominium in sylva, vel ex concessione ejus, vel alio jure tribuatur, regulariter in liberrimo illius usu, atque facultate, arbores ventorum dejectas percipiendi, impedire eos minime posse, nec solere, juxta effatum regium Imperatorum in L. 4. C. de Emanc. Liber. Leges tamen, ex summa, in Republ. ipsi competente, potestate, circa arbores turbine depressas, praescribendi facultas, nequaquam illi deneganda est, quibus sc. libertas naturalis, de iis disponendi, pro usu, & exigentia Reipublicae, circumseribitur: quia interest ejus, ne quis re sua male utatur §. ult. de his, qui sui vel alien. jur. Unde est, quod quandoque publicis legibus jubeantur domini sylvarum, arbores vento dejectas, ex sylvis mature tollere, ne forte banno ferino noceatur, vel via publica impediatur, vel aliud exinde incommodum suboriatur.* *WEHNER: Observ. Pract. verb. Forst-Recht vers. Removere enim D. KREBS. Tr. de Lign. & Lap. P. I. Ch. 6. Sect. I. §. 4. ibique cit.* Solent quoque Principes sylvarum curam agere, ne nimia

nimia excisione devastentur; unde etiam nonnunquam prohibetur, ne domini sylvarum, integras atque validas caedant arbores, fructiferas praesertim, quamdiu ligna, quibus indigent, ex arboribus vento dejectis, vel aridis, habere possunt, quemadmodum cautum in des Herzogthum Würtemberg's Jagd- und Forst-Ordnung rubr. von Wind-Fällen und Ufster-Schlägen. Conf. Hennebergische Jagd- und Forst-Ordnung s, wenn sich Windfälle begeben. Sic ex eo, regali legum ferendarum jure, dependet, quod Princeps vetare possit, ne arbores vento dejectae extra territorium vendantur; licet magna copia arborum dejecta fuerit, si quidem in territorio metuatur inopia ligni, cui ita occurrere satagit Princeps. Poterit etiam Superior prohibere, ne arbores istae, nimis magno, eoque iniquo vendantur pretio: imo justum quoque determinare pretium, quo & ligna in genere, & in specie arbores vento dejectae, vendi debeant, ut ita egentes ab emtione illarum ad necessarium usum suum non arceantur, *vid. Churf. Sächs. Landes-Ordn. de anno 1555. rubr. Holz-Kauff / §. So wollen ic.* Atque sic omne illud, jure Majestatis, Superioritatis, vel in specie jure forestali, ac banni ferini, ipsi competente, statuere potest, quod Reipublicae necessarium, aut utile fore videtur.

§. XLIII.

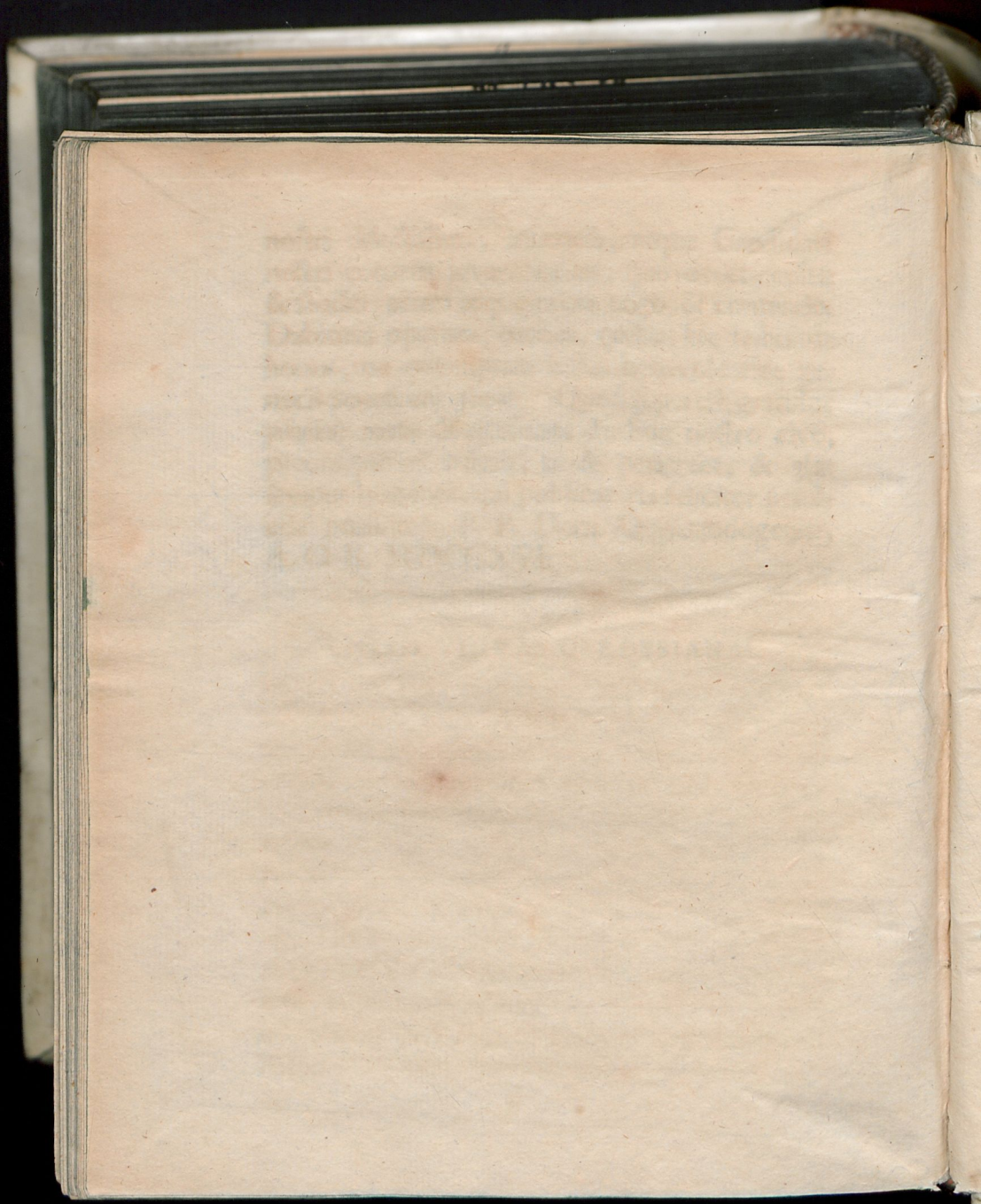
Conclusio. Haec sunt, quae de eo, quod circa arbores turbine dejectas justum est, pro ingenii modulo meditatus sum. Et quanquam latius hoc loco evagari, & adhuc multa, quae ad hanc rem faciunt, asserre licuisset, instituti tamen ratio, pedem hic figere, postulat. Tu vero, L. B. labori nostro ferenam praebes frontem, & si leve hoc genus scriptio- nis, nec omni ex parte perfectum tibi videbitur; ingenio veniam des, atque in materia amplissima, non tamen ubi-
vis

CIRCA ARBORES TURBINE DELECTAS. 67

vis obvia, nihil adeo omnibus numeris absolutum conscribi
posse, credas; cum & ipsa humana imbecillitas quicquam
plene perfectum fieri vetet. DEO autem T. O. M. pro
concessis clementissime viribus, infinitas agimus, habemus-
que gratias, illumque, ut rebus nostris posthac
quoque benigne adesse velit, submisse
veneramur.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to its orientation and fading.

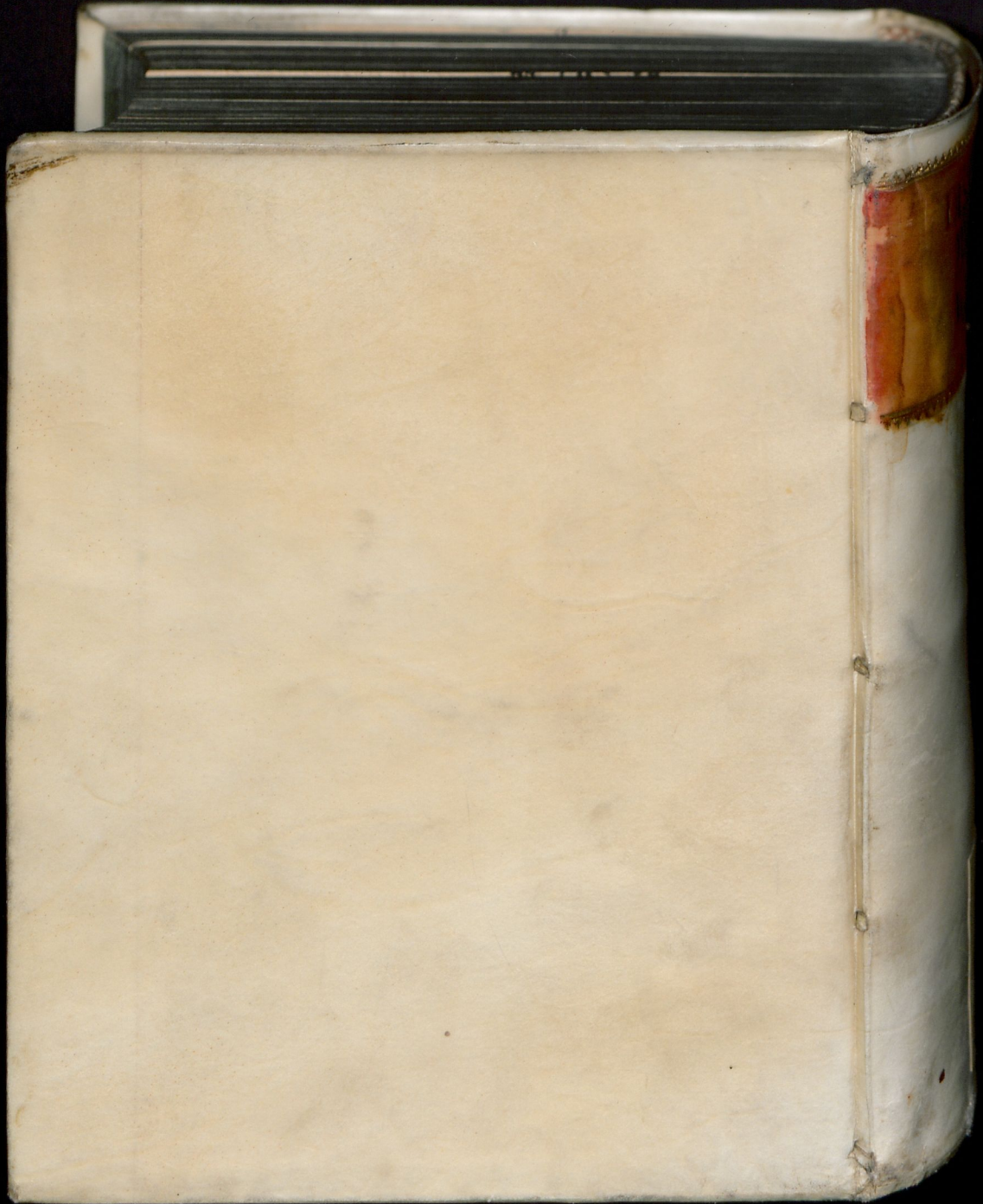
00 A 6356

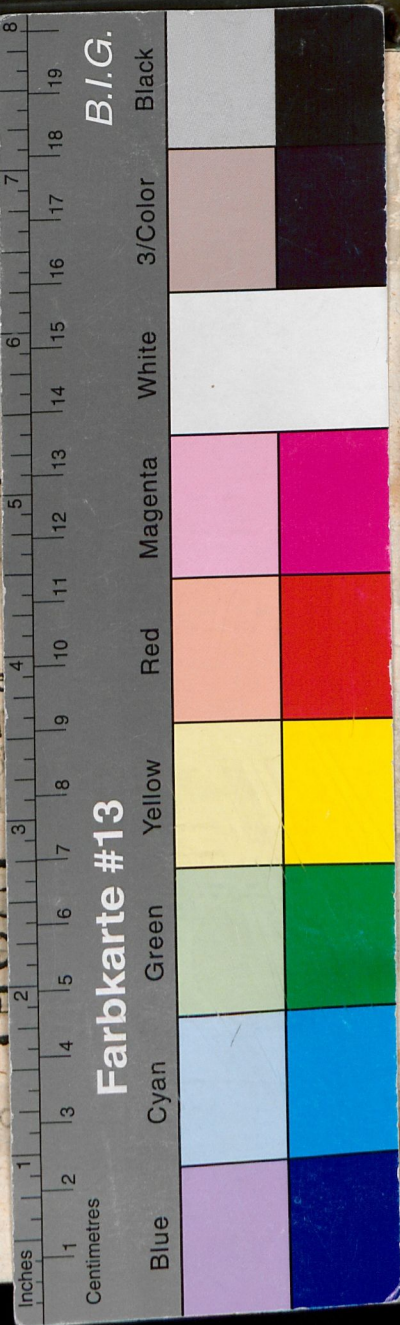
ULB Halle 3
002 927 241

W177 R110 ✓

2. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE EO, QVOD IVSTVM EST
CIRCA
**ARBORES TVRBINE
DEJECTAS,**
(Wind-Brüche)

QVAM
AVSPICIIS SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI
DN. FRIDERICI AVGVSTI
PRINC. REGII, AC ELECT. SAX. HER. &c. &c.
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
EX DECRETO INCLVTI ICTORVM ORDINIS
SVB MODERAMINE

DN. CASP. HENRICI HORNII, IC.
POTENTISSIMI REGIS POLON. ET ELECT. SAXON.
IN SVMMO PROVOCATIONVM SENATV CONSILIARII,
COLLEGII ICTORVM ORDINARII, SENIORIS
ET H. T. DECANI,

PATRONI, PROMOTORIS, AC PRAECEPTORIS SVI OMNI HONORIS ET
OBSERVANTIAE CVLTV AETATEM PROSEQVENDI
PRO LICENTIA
SVMMOS IN VTROQVE IVRE OBTINENDI
HONORES ET PRIVILEGIA
PVBLICO AC SOLEMNI ERVDITORVM EXAMINI
AD D. A. M DCC XVI.

IN AVDITORIO MAJORI
HORIS ANTE ET POST MERIDIEM STATVTIS SISTIT
SAMVEL SIGISMVND. *Sensfried*/FREIB.
CONS. ECCLES. VVITTEB. ADVOC. ORD.

VITEMBERGAE, LITERIS VIDVAE GERDESIAE.